

Nepriklausoma LIETUVA

INDEPENDENT LITHUANIA

Nr. 38(756) KAINA 15 ct.

MONTREAL, 1961 m. RUGSĖJO-SEPTEMBER 27 d.

PRICE 15 ct. XXI METAI

Vyksta pasiruošiamai kariauti

DU BLOKAI GRIEŽTAI STOVIA VIENAS PRIEŠ KITĄ. PASAULIO PARLAMENTARAI PRIEŠ ATOMINIUS BANDYMUS.

JAV tvirtai laikosi Berlyno klausimu. —
Dag Hammerskjoldo pagerbimas.
Prancūzija su Tunisu randa bendrą kalbą. —
Išgali kartuvių politika. —

VELIAVOS nuleistos plakos... Dag Hammerskjoldo garbei New Yorke, JTO ir PEI. O Stockholme jam paruošta vieta karalių kapuose. Dag dirbo vi su atsidedimu. Kaikur klydo. Todėl prmasis JTO posėdis ir užbaigtas vien susikaupimu jo garbei.

KAS BUS NAUJAS JTO SEKRETORIUS?

Tai labai neaiškus klausimas. Nes Rusijos diktatūra ir čia pasiryžusi diktuoti ir būtinai įvesti rusišką „troiką“.

„TROIKA“ dabar visų lūpo se, spaudoje, radio ir televizijoje. Chruščiovas, pasikinkęs „troiką“, pasrūžęs švilpti per visą pasaulį. Gromyko aiškiai pabrėžė, kad Maskvė diktatūra be „troikos“ nenurims... Tuo tarpu Rusk atsake, kad

TROIKOS ĮVEDIMAS VISISKAI SUNAIKINTŲ JUNGTTINIS TAUTAS,

todėl „troika“ neprimtina. Ir Chruščiovas prasiarė, kad neutralių žmonių nėra. To dėl ir j „troiką“ įvesti neutralų nėra jokių galimybių. Spėlio jama, Tuniso atstovas, išrinktas šios JTO sesijos pirmininku, Mogni Slim, galis būti laikiniu JTO gen. sekret. Atrodo, kad šis klausimas užsities, nes sekretorių turi pasiūlyti Saugumo taryba, o joje veikia Veto teisė, kurią Sovietai piktnaudžiauja.

BERLYNO klausimas tebėra užsikirtęs. Chruščiovas susipainiojo... Kalbėjo apie visą Berlyną sutartautinimą, o dabar pradėjo kalbėti tikrai apie Berlyno dalį, tikrai vakarinę... Amerika pakartotinai paraiškė, kad Berlyno klausimu ji laikosi seno nusistatymo.

BAIMĖ, iki panikos imtinai, išgalėjo kaikiuriose Rusijos pavergtose valstybėse dėl Chruščiovo pradėtų atominių bandymų ir karo pavojaus. Ypač Lenkijoje.

KONGE vyksta labai įdomūs reiškiniai. Dar neaišku, kas padarė lėktuvų katastrofą, kurioje žuvo Dag. Neaišku,

KAS ĮVĖLĖ JTO KARIUO MENE Į ŽYGI PRIEŠ KATANGĄ,

kuri heroiskai apsigynė. Juk JT O jėgos Konge skirtos taikai palaikyti, bet ne jėga versti Katangą paklusti Kongo centrui. Kai žygis buvo atmuštas, sudarytos paliaubos...

Aktorius Stasys Pilka
Hamiltonė duoda rečitalą.
(Žiūr. skelbimą 7 pusl.)

TUNISAS pagaliau randa kalbą su Prancūzija, kuri iš Tuniso pasitraukia. Ar Burguibai reikėjo aukoti žmones puolimui kai galėjo ir be to susitarti? **ALŽYRO** klausimas susipainiojo, greičiausia dėl alžyriečių tarpusavio nesutarimo.

ALŽYRAS GALĖTŲ GERUOJU SUGYVENTI SU PRANCŪZIJA,

nes visos tautos ir visos valstybės turi sugyventi ir sugyventi mui rasti geriausias sąlygas. Reikalą painioja kraštutiniai — ir alžyriečių ir Prancūzų. Kraštutiniai naudoja neleistinus teroro kovos būdus, nuo ko kenčia ir atskiri žmonės ir valstybės, bei šalis.

GERAS reiškinys, kokių ne daugiausia pasitaiko dabartiniais laikais, kad

TARPPARLAMENTINĖ SAJUNGA PASMERKĖ ATOMINIUS BANDYMUS.

Iš 51 valstybės atstovų pasisakė 44. Tai savotiškas smūgis Chruščiovui, kurio negalėjo apginti 7 sovietininkai. Tai įvyko Briuselyje, kur posėdžiauja 530 parlamentų atstovų, šių tarpe ir sovietinės tarybos.

BLOGAS reiškinys, kad kaiku riosse valstybėse

PLAČIAI NAUDOJAMA MIRTIES BAUSMĖ KARIANT.

Ir bendrai perplačiai pradėta mirties bausmė naudoti, kai mirties bausmė kultūringų žmonių tarpe turėtų būti panaikinta visiškai. Ypač blogas reiškinys, kad politiniai varžovai vieni kitus žudo tikrai todėl, kad vieni kitus nugalė.

JĖGOS TEISĖS ĮSIGALĖJIMAS YRA BLOGIAUSIS ŠIŲ LAIKŲ REIŠKINYS.

Pradeda viešpatauti smurtas be jokios moralės.

TURKIJOJE perversmininkai pakorė tris ministerius, su pirminku Menderes priešakyje. Todėl, kad jiems pasisekė perversmas, ir tą savo darbą jie pataisino pakardami savo priešus.

KOREJOJE taip pat perversmininkai nuteisė eilę buvusių valstybininkų pakarti... Tai reiktai blogi, bet tiesiog bjaurūs reiškiniai. Vietoje to, kad žmonės kultūrėtų, jie darosi daugiau laukiniai ir vieni kitiems žvėrys, blogesni už galūdes, nes šie žudo savo maistui, o kuitūringi žmonės — žudo savo malonumui...

KITOS ŽINIOS

— JAV ir DB paprašė Jungtines Tautas pareikalauti tuojau sustabdyti atominius bandymus.

— Spaak, Chruščiovo pasiųstas į Maskvą, nieko gero iš ten neatsivežė. Nikita vis de da pastangas kitus apgauti ir priversti.

— Lietuvos atstovus raštu pasiūlė į JTO pilnaites posėdžių dienotvarkę įtraukti Vergrijos, Lietuvos ir kt. Rusijos pavergtų tautų apsisprendimo reikalavimus.

— Į JAV atvyksta Argentinės prezidentas Frondizi.

— Meksikoje komunistai pradėjo terorą prieš valdžios įstaigas. Daug suimtų.

LIETUVOS DIPL. ŠEFO S LOZORAIPIO NOTA JUNGTTINIŲ TAUTŲ ORGANIZACIJOS GENERALINIAM SEKRETORIUI

Nuo pat Jungtinių Tautų įsteigimo dienos Generalinė Asamblėja kasmet susiduria su vis nauju tarptautinių santykių pablogėjimu. Tokios padėties priežastis glūdi laikysenoje vis no Organizacijos nario — So vietų Sąjungos, kuri savo pastoviai teisės panika ir agresin ga politika sistematingai griau na tarptautinės bendruomenės pagrindus. Paskutinė sovietų daromų neteisrybių grandis yra pasikėsinimas prieš Vakarų Berlyno laisvę.

Tačiau pavojus, kuris iš so vietų gresia civilizuotajam pasauliui, turi ir kitą pusę, taip pat rimtą, kaip Maskvos vyriausybės agresijos. Tai yra sovietų atkaklios pastangos demoralizuoti pasaulio viešąją nuomonę pripratintą jai toleruoti visus sovietų melus bei smurtus. De ja, šias pastangas palengvina tas faktas, kad Sovietų Sąjunga dar yra Jungtinių Tautų narys, nors jos politika tėra vien as aiškus nuolatinis Organizacijos statuto pažeidimas.

Kaip žinoma, savo laiku So vietų S-ga buvo išmesta iš Tautų Sąjungos dėl to, kad užpuolė Suomiją. Juo labiau tad ne

LENKIOJE KARO PANIKA

Gomulka bando lenkus nuraminti.

Warszawa. IX. Draugas N kita privirė košės, o aš jį patekau, kaip sakoma į pačią tirtumą. Lenkus yra apėmusi karo panika. O kaip ji gali neapimti, kad per Lenkijos miestus žygiuoja rusų kariuomenė...

Lenkijoje labai neramu. Atmosfera įtempta iki augščiau sio laipsnia. Seniai krautuvėse dingo miltai, cukrus, druska, net ir kelis metus dūlėjusieji užsigulejimai. Prie krautuvų žmonių eilės. Visko trūksta. Žmonės gyvena vienas nervais. Tokios nuotaikos, kad vakare guldami abejoja, ar rytą atsikels. Kariuomenės pasirodymas ypač nervina.

Nuo pajūrio lenkai kraustosi į kontinento vidų. Tušėja Gdanskas, Gdynia. Žmonės siekia gilesnių rajonų.

Neišlaikė nervų nei Gomul

galima pakeisti, kad ji priklausytų prie Jungtinių Tautų Organizacijos. Bet ligi Jungtinių Tautų narių tarpe subręs toks jų gyvybinių interesų supratimas, yra būtina, kad organizacija bent aiškiai atskirtų savo atsakomybę nuo Sov. S-gos atsakomybės, būtent, pakeldama savo balansą už tų tautų apsisprendimo teisę, kurios, kaip Lietuva, yra sovietų pavergtos. Jeigu Jungtinių Tautų Organizacija nepasirūžytų to padaryti ir tokiu būdu nepateisintų civilizuotojo pasaulio sudėtį į ją vilčių, reikia bijoti, kad ji žlugs dėl smūgių, kurių sovietai su duos jai ateity, siekdami paraližuoti ir sunaikinti ją kaip vyriausią tarptautinės tvarkos saugotoją. Tokiu atveju organizacijos žlugimas būtų apsuptas to kio pat abejingumo, koki jį dabar rodo sovietų pavergtosios valstybės.

Naudodamasis Tamstos maloniu tarpininkavimu, aš pra nešu visa tai XVI Gen. Asamblėjos dėmesui ir pakartojau sa vo protestą prieš neteisėtą karinę okupaciją bei komunistinę priepaūdą, kurias Sovietų Sąjunga yra primetusi Lietuvai.

kos valdžia, nei komunistinė spauda. Gomulka, matydamas žmonių paniką ir neturėdamas priemonių kitaip juos apraminti, viešai kreipėsi. ramindamas kad karo nebūs. O žodis karas čia dabar minimas ypatingu atsargumu ir apdairumu. Lig šiol jis buvo nutylimas. Bet to liau nutylėti nebuvo galima. Dabar jau kalbama aiškiai, nes neliko jokių maskavimo gali mybių.

Tačiau joki ramniamai nepadedą. „Trybuna Ludu“ ir „Życie Warszawy“ atvirai rašo, kad visoje Lenkijoje karo panika. Žmonės, kaupdami atsargą, ištuštino visas krautuves. Varšuvos krautuvės statoma dabar keturgubai produktų daugiau, bet vis trūksta. Ir aš jums rašau šį laišką, nes tai jau višas dalykas.

Pravaž.

KAS NAUJA KANADOJE

RUSIJOS ATOMINIAI BAN DYMAI NUODIJA KANADĄ

Kanados sveikatos ministris Monteith pranešė Kanados parlamente, kad po to, kai Rusija pradėjo daryti atnaujintus atominius bandymus (padarė jau apie 20), Kanadoje nepaprastai pakilo ore radioaktyvumas, kuris nuodija žmones ir gyvulius bei maisto medžiagas. Ypač paskutiniu laiku užregistruotas radioaktyvumo padidėjimas Ontario provincijoje. Toronte radioaktyvumas pakilęs milžinišku laipsniu — 1,500 kartų, kai Edmontone tuo metu pakilęs 300 kartų. Šias žinias Kanados vyriausybė persiuntė Jungtinėms Tautoms.

LABAI AUGA LIGONINIŲ PLANO IŠLAIDOS

Ontario provincijos sveikatos min., atidarydamas vieną ligoninę, pareiškė, kad ligoniams lovų trūksta ir jų parėkalavimas auga. 1960 metais

provincijos valdžia ligonių planui išleido 361 mil. dol. Ligoninių planas labai pakėlęs lovų pareikalavimą. Tas pat yra ir Kvebeko provincijoje, kur pareikalavimas žymiai prašoko Kvebeko valdžios numatymus.

— Kanados nacionalistų sąjungos konvencija buvo skysta, lyderiu išrinko Johnsoną.

— Bedarbių skaičius Kanadoje eina mažyn.

MONTREALIS

Suaukota praeitą sekmadienį parapijos reikalams — 156.10 dol ir šv. Tėvo labdarai — 140 dol.

Berniukų chorą, kuris taip gražiai gieda ir žavingai dalyvauja mūsų parapijos liturginiame gyvenime, papuošėme gražiomis, raudonomis sutanomis ir kamžėlėmis. Viskas kaštavo 360 dol. Labai prašome visu prisidėti išsimokėti šią skolą.

MAŠINŲ FONDO VAJUS

Užpraėjusią savaitę „Nepriklausomos Lietuvos“ Mašinų Fondo vajuš ypač gražiai pašoko pirmyn. To pasekmėje užpildytas 6-sis tūkstantis ir pradėtas pildyti 7-tasis tūkstantis. Toks pasistūmėjimas pirmyn yra labai malonus reiškinys.

Labai svarbu, kad atsiranda vis daugiau talkininkų, kurie gera valia atsiliepia į kvietimą stoti talkon ir ne tik patys įneša savo įnašus, bet ir imasi iniciatyvos įsijungti į šių kilnių savosios spaudos rėmimo, išlaikymo ir tobulinimo tikslą. Garbė jiems už tai!

Praėjusią savaitę Mašinų F.

dui atsiuntė įnašų:

Kuliešius Adolfas,
Port Arthur, Ont. ...\$20.00

Dr. J. Sakalauskas,
Surrey Centre, B. C. ...\$10.00

Dr. Jonas Yčas,
Toronto, Ont.\$10.00

Kliugas Gustavas,
Rodney, Ont.\$10.00

Janulaitis Jonas,
Chicago, USA.\$10.00

Z. Pulinauskas,
Hamilton, Ont.\$10.00

Giriūnas Albinas,
Hamilton, Ont.\$10.00

J. Misevičius,
Regan, Ont.\$10.00

Praėjusią savaitę
viso gauta\$90.00

Visiems parėmusiems NL Mašinų Fondą nuoširdžiausiai dėkojame. Dėkojame jiems dar ir už tai, kad daugelis iš jų pakartotinai atsiuntė, kas rodo jų tikrą nuoširdumą lietuvišką jai spaudai.

Labai gaila, kad praėjusią sa

vaite nė vienas montrealietis ne prisidėjo savo įnašu, o labai verta būtų visiems mums pagalvoti, kas būtų, jeigu mes netektume savojo laikraščio? Ar jo egzistavimą paremti neapsimoka, vien savo požiūriu, viena kita dešimke? Vajus juk vykdo mas ne šiai dienai, bet ateičiai, ir ką montrealiečiai galvotų, jei gu taip netektų savo laikraščio? Laikraščio, kuris, šiaip ar taip spręsimu, vis dėlto Montrealio lietuviams daugiausia tar nauja...

Mašinų Fonde

ligšiol buvo\$ 6,010.00

Per savaitę gauta...\$ 90.00

Dabar M. F.-de yra \$ 6,100.00

Fondui užplanuota \$15,000.00

M. F. dar trūksta...\$ 8,900.00

Visi tautiečiai, o ypač „Nepriklausomos Lietuvos“ skaitytojai ir ypač montrealiečiai, maloniai kviečiami jungtis į talką ir maloniai prašomi papildyti NL Mašinų Fondą iki užplauotos sumos, už ką būsim la bai dėkingi.

Naujais talkininkais pareiškė sutinką būti:

A. Einikas,
Toronto, 363 Euclid Ave.

Kuliešius Adolfas,
Port Arthur, 226 Ambrose Str.

Sveikiname naujus NL Mašinų Fondo vajuš talkininkus ir linkime sėkmės savosios spaudos išlaikymo ir tobulinimo darbe.

Visiems vajuš dalyviams nuoširdžiai dėkojame ir prašome atsiliepti daugiau tautiečių. Spaudos Bendrovės „Nepriklausoma Lietuva“ Valdyba.

Naujienos iš pasaulio sostinės

CHRUŠČIOVAS ANT SVARSTYKLIŲ PADEJO EUROPOS IR ŽMONIJOS LIKIMĄ

Pavergtųjų Seimas pradėjo 8-ją sesiją

Tą pat rugšėjo 19ją, kaip J. Tautos, ir Pavergtųjų Seimas pradėjo savo naują sesiją Carnegie Endowment rūmuose priešais JT. Praėjusios sesijos pirm. V. Sidzikauskas, pradėdamas sesiją, priminė, kad pasta ruoju metu sovietinio imperio lizmo veržlumas yra ypatingai judrus bei intensyvus ir kad ant svarstyklių yra ne tik Berlyno ar Vokietijos klausimas, bet Europos ir žmonijos laisvės likimas apskritai.

Bet Kremliaus ofenzyva ne tik rūpesčio Vakarams sudaro, bet ir progą teikia išeiti su savo planais dėl tautų apsisprendimo teisės vykdymo sovietinio kolonizmo dominuojamose srityse. Prieš eidami į bet kuriuos pasitarimus su Sov. Sąjunga, Vakarai pirmiau turi įveikti savąją inerciją, išglebimą ir ne ryžtumą.

Palietęs praeitos sesijos veiklą, Sidzikauskas pabrėžė Pavergtųjų Seimo bendradarbiavimo išplėtimą su P. Amerikos, Azijos bei Afrikos kraštais. Vadinamųjų neutraliųjų konferencija Belgrade parodė, kaip labai svarbu pavergtajai Europai su pažindinti P. Amerikos, Afrikos, Azijos tautas su sovietinio kolonizmo praktika.

Pirmuose sesijos posėdžiuose (rugsėjo 19—20) Pavergtųjų Seimas priėmė ir įteikė Jungtinėms Tautoms (a) nutarimą dėl marionetinio atstovavimo JT Albanijos, Bulgarijos, Čekoslovakijos, Lenkijos, Rumunijos ir Vengrijos ir dėl Lietuvos, Latvijos Estijos suvereninių teisių užgrobimo; (b) rezoliuciją dėl tautų apsisprendimo teisės vykdymo, reikalaujančią jo vykdymo klausimą sovietų pavergtuose kraštuose įrašyti į J. T. sesijos darbotvarkę; (c) deklaraciją dėl Berlyno, kuri išdėsto Seimo nusistatymą dabartinės tarptautinės padėties opiaisiais klausimais. Seimas taip pat priėmė prašymą Prezidentui Kennedy, kad jis iš Jungtinių Tautų tribūnos iškelų tautų apsisprendimo teisės vykdymą sovietų pavergtuose kraštuose.

Aštuntuoju P. Seimo pirm. išrinktas F. Nagy, Vengrija, vicepirmin. V. Gemenji, Albanija. Sesiją pradedant, dalyvavo ir J. Kajeckas, Lietuvos atstovas Washingtono, ir Estijos Gen. Konsulas J. Kaiv. Kor.

Rugsėjo 19 d. 2.30 pp., kai JT rinkosi posėdžio priešais JT rūmus, buvo pakeltos pusiau stiebo Albanijos Bulgarijos, Čekoslovakijos, Estijos, Latvijos, Lenkijos, Lietuvos, Rumunijos ir Vengrijos tautinės vėliavos, grojant tautinius himnus. P. Seimo pirm. V. Sidzikauskas nurodė, kad ši demonstracija yra protestas prieš sovietines marionetes Jungtinėse Tautose ir prieš JT dvejoją mastą: viena — Vakarų kolonizmui, kita — sovietiniam. Ugningą žodį tarė Msgr. J. Balkūnas. Nors N. policija pačiam susirinkimui labai nedaug ploto buvo atitvėrusi, bet publikos vėliavų pakėlimo apeigose dar niekad tiek gausu nebuvo buvę.

PASKAITA APIE LIETUVĄ

Birž. 8 d. J. Kovalskis skaitė australų vyrų Filosofijos sgos klube paskaitą apie Lietuvą. Paskaitoje buvo peržvelgta Lietuvos istorija ir nušviestas valstybės nepriklausomybės laukotarpis. Ta pačia proga autorius savo lėšomis nupirko net keliošimties egzempliorių anglišką jo „M. P.“ priedo „Voice of Freedom“ ir išdalino jį australams klausytojams, kurie ir paskaita ir laikraščio rodė didelį susidomėjimą. Tikrai malonu, kad jau mūsų jaunųjų veikėjų tarpe atsiranda atsidavusių Lietuvai laisvės bylos pro pagavimo ambasadorių.

— Britų ekonominė konferencija Akroje (Ganoje) atidengė britų bendruomenės nesutarimus. Dėl Anglijos įsijungimo į Europos rinkos sambūrį gauti iširti DB bendruomenė.

— Jamaika referendumo kelio pasitraukia iš Vakarų Indijos federacijos.

— Švedijos valdžia užprotestavo Maskvoje dėl atominių bandymų šiaurėje, nes tai sudaro švedijai pavojų.

Nepriklausoma Lietuva

INDEPENDENT LITHUANIA

Už Lietuvos išlaisvinimą! For liberation of Lithuania!
Už ištikimybę Kanadai! For loyalty to Canada!

Authorized as
second class mail, Post Office Department, Ottawa

LEIDŽIA KANADOS LIETUVIŲ CENTRO TARYBA IR
SPAUDOS BENDROVĖ „NEPRIKLAUSOMA LIETUVA“
Redaktorius Jonas Kardelis.

DOMINIC 6-6220

7722 George Str., LaSalle, Montreal, P. Q., Canada.
Prenumerata metams: Yearly Subscription Rates:

Kanadoje	\$ 5.00	Canada	\$ 5.00
Amerika ir P. Amerika ..	\$ 5.50	America & S. America ..	\$ 5.50
Visur kitur	\$ 6.00	Other Countries	\$ 6.00

Adresų pakeitimas 25 ct. (su prenumerata arba sm. pašto ž.)
Ilgalaikiai skelbimai, pagal usitarimą, gauna nuolaidų.

Šeima svarbiausis

lietuvybės pagrindas

LAIMĖJIMAS ATEINA PER NEPALIAUJAMĄ KOVĄ

DR. BALYS MATULIONIS

Esame vienos tautos vaikai. Kiekvienas priklausome didžiai lietuvių šeimai. Šios šeimos likimas — kiekvieno mūsų likimas. Ši didžioji mūsų šeima — lietuvių tauta — gyva savo kalba, savo lietuviškomis tradicijomis, savo dvasine kultūra ir didinga istorine praeitimi.

Kol šitoje šeimoje arba lietuvių bendruomenėje gyva tautinė dvasia, gyva tautinė savi garba ir ryžtas saugoti, ginti savo tautinę laisvę, tautos egzistencijos teises, tautos išlikimas, jos dvasinės kultūros augimas negali būti sulaukymas.

Sąmoningą ir ryžtingą tautą sunku palaužti.

Prisiminkime mūsų tautos 40 metų kovą su milžinu — despotine carine Rusija — už lietuvišką spaudą. Kas laimėjo? Ar ba paminkime mūsų garbingą šiaurės kaimyną suomį ir jo kovą su rusišku komunistiniu milžinu 1940 m. Maskoliškasis peralimas, nežūrint didžiųjų kruvinų nuostolių, nepajėgė mažos Suomijos okupuoti. Sąmoningos tautos savisaugos atsparumas yra didelė jėga. Tautos savita dvasia ir jos tautinė kultūra išauga šimtmečių eigoje.

Tautos ryžtas gyventi išauga nuolatinėje kovoje už savo teises, už savo laisvę.

Šis tautos dvasinio augimo ir tautos atsparumo užgurdinimo procesas vyksta įtakoje tokių asmenybių, kurios pasižymi gilesniu protu ir nepalaužiamu morale. Tokie asmenybės atsi randa ar iškyla pačios savaime. Tai pasisventėliai, idealistai. Jie veikia ne tik savo darbu, bet ir savo įtaka kitiems tautinės bendruomenės nariams. Joki pasamdyti, atseiti apmokami, pareigūnai idėjinio asmens darbo ir jo įtakos negali atstoti. Idėjinis darbas nepa keičiamas. Jei trūksta veikimo dėl idėjos, pati idėja miršta.

Prieš mūsų didžiąją lietuvišką šeimą, prieš visą mūsų tautą šiandien reikiama likiminių klausimas:

ar grumtis: kovoti, aukotis kad ir sunkiausiomis sąlygomis, ar dėl ramesnio, patogesnio ir so tesnio gyvenimo trauktis iš kovos lauko, ramiai ir be vargo riedėti į pakalnę ir išnykti be pėdsako? Į šį klausimą atsakymą duoda mūsų tautos kamienas, likęs gyvas Lietuvoje. Kas išėjo gyvas iš baisiųjų Stalino-Chruščiovo kacetų Sibire, grįžta į tėvynę netekę sveikatos, ne pagydomi invalidai, bet nepalaužti Lietuvos patriotai. Nesu skaitomi tūkstančiai ištremtųjų į Sibirą šeimų, iškentėję Sibire po keliolika metų, veržiasi atgal į Lietuvą, nors Sibire gyvenimas tyčia daromas geresnis, lengvesnis nei Lietuvoje. Šitos šeimos Sibiro tremtyje išaugino vaikus, kurie nežino nuotautimo, kurie kalbasi lietuviškai, savo kalbos nedarkydami maskolišku akcentu.

Lietuvos jaunimas, ypač moks

leivija, sąmoningas, patriotiškas, atsparus okupanto nutautimo kėslams.

O mes atsidūrę laisvuose vakaruose, ką galime pasakyti apie save?

Ar mūsų jaunimas, beaugščia, laisvuose vakaruose, nepatyręs nei bado nei šalčio, nieko ne nepersekiojamas, gali savo tautiniu ryžtu lygintis su Sibire išaugusiu lietuvių jaunimu? Ar netenka lietuviškose vasaros jaunimo stovyklose desperatiškai kovoti, kad mūsų jaunimas lietuviškai kalbėtų? O kas da rasi vadinamose lietuviškose mokyklose čionai? Ar ten vėl kai nenuatausta, nepamiršta gimtosios kalbos. Paimkime pavyzdžiui naujųjų atrivių šeimą ir pažūrėkime, kas ten darosi su lietuvių kalba. Ar nerasmine šeimų, kur vaikai jau galvoja angliškai, savo tarpe kalbasi daugiausia angliškai ir kurių

lietuviška kalba sudarkyta anglišku akcentu ir anglišku žargonu.

Tai ne tik skaudūs, bet tautinė prasme gyvybiniai klausimai, kurie jau aidą, lyg šmėklą, įspėjimu: memento mori! Tai dvasinės, tautinės mirties įspėjimas. Jei carinės okupacijos laikais teko kovoti už mūsų tautos teises, už lietuvišką raštą, už lietuvišką mokyklą, tai šian dien tenka kovoti mums, esantiems išeivijoje, už pačią savo tautinę egzistenciją. Be nuolatinės, planingos kovos, be pasisventinto lietuviybės idėjų tos savo tautinės egzistencijos neapginome ir pamaži ištirpsime svetimųjų jūroje.

Kaune, Karo Muzėjus sodelyje, ant paminklo poetai Mai roniui buvo įrašas: „Be aukų ir be kovos nebuvo laisvos Lietuvos, nebuvo ir nebus“.

Kova tai — gyvenimo dėsni. O mums, išeiviams, šis gyvenimo kovos dėsni yra dar kietesnis: mes be aukų ir be kovos už savo tautinę idėją iš viso išnyksime kaip etninė grupė, tuome patys apiplėsdami savo tautą.

Kovos už savo tautinę egzistenciją negalima visai nupaskoti, nes ji yra nuolatinė ir įvairi, kaip patsai gyvenimas. Šioje kovoje didžiausias mūsų priešas tai mūsų pačių inertiškumas ir oportunistas, nepajimamas ir nevertinimas visa to, kas sudaro šeimos ir mūsų bendruomenės kasdieniniame gyvenime nepažeistą lietuviškumą.

Mūsų tautinės problemos, mūsų tautinės organizacijos idėja turi lietuvių kilmės žmonėms būti lyg kertinis akmuo. Nė vienas mūsų suvažiavimas neturėtų būti tik profesiniam reikalui skirtas, nutylint mūsų tautines problemas. Mūsų susirinkimai, suvažiavimai turi visados būti lietuviški ne tik vardu, bet ir iš turinio, dvasia, tradicija.

Tauta nėra koks abstraktas; Nukelta į 3-čią psl.

Laiškai Redakcijai

Mielas Redaktoriau, gal rasi te vietos atitaisyti stambių klaidų.

Stebėtojas „Nepriklausomos Lietuvos“ 36 nr. rašo: „Kun. Šantarai ir kun. Jankus paaiškino, kad lietuvių Kunigų Vienybės suvažiavimas esąs nutaręs lietuvių vaikus mokyti maldu ne lietuviškai, o angliškai“. Gal mielas Stebėtojas ir stebėto Tarybos suvažiavimą, bet ką sakė kun. Jankus, jis tikrai nenugirdo.

Kad toks lietuvių kunigų suvažiavimo nutarimas yra, man tikrai naujiena. Taip pareiškė ne kunigai, o pasauliečiai, rodos, p. A. Mikulskis. Neteko nei kunigų seimuose girdėti, nei tų seimų protokoluose užtikti tokį nutarimą. Todėl Tarybos suvažiavime net pabrėžiau, kad kat. Bažnyčios hierarchija ne tik nėra priešinga maldai ar katekizacijai gimtąja kalba, bet to net reikalauja, kad Bažnyčia tarnautų tikintiesiems jų kalba. Tačiau, iš kitos pusės, negalima katekizmo mokymo panaudoti vaikams svetimos (kad ir lietuvių) kalbos puoselėjimui. Jau geriau vaikų tikėti tikėjimo ta kalba, kuria tėvai ir vaikai nori, negu tai daryti savo nuožūria. Iš kitos pusės, susidaro ir techniški sunkumai mokyti visus lietuviškai, kai grupėje yra didžioji dauguma vien angliškai kalbančių.

Aš siūlau tėvams, kad jie neduotų šokolado ar ledų vaikui žu, jei jis tų skanėstų prašo angliškai. Kunigai ir klebonai mieliai pieškos būdų vaikučius mokyti katekizmo lietuviškai, jei tėvai to nori ir jei tų vaikų bus šioks toks būrelis. Tada kaip tik tvirtinau, kad kunigai labai sielojasi lietuvių ir neder Taryboje jiems priekaištauti, o reikia, kad patys tėvai lietuvių vybe daugiau rūpintųsi.

Tuo metu dėl laiko stokos, nors ir labai norėdamas, nesu skubau dadurti, kad Liet. Kun. gijų Vienybės Centro Valdybos pirmininkas prel. P. Juras yra ne eilinis lietuvis, bet tikras JAV lietuvių išlaikymo milžinas. Jis išleido savo lėšomis daug lietuviškų knygų, labai nuosirdžiai talkina visam lietuviškam veikimui. Prelatas P. Juras visai neseniai man siūlė (jau ne pirmą kartą): „Atvažiuok į Lawrence, mano parašyti ir paplatinti lietuvišką spaudą, kiek surinksi prenumeros, pasilaikyk sau už vargą, nes visa tavo rastas prenumeros ratas aš apmokėsiu iš savo kišenės“. Tai faktas.

Keista, kad Stebėtojas taip aiškių pasakymų nenugirdo ir parašė viską atbulai.

Kun. L. Jankus

JAV Lietuvių

Bendruomenės Tarybos Narys.

SAULT Ste. MARIE, Ont.

NEBUS ŠEŠTADIENINĖS MOKYKLOS?

Jau praėjusį pavasarį, mokslo metų pabaigoje, kada šešta dienos lietuviškon mokyklon dažnai susirinkdavo mažiau kaip 10 vaikų, pasigirdavo su sirūpinusiu bei abejingų balsų ar šioji mokykla iš viso veiks sekančiais metais ir ar iš viso, tokiame mažame mokinių skaičiui esant, apsimoka šią mokyklą išlaikyti.

Norėdamas ištirti esamą padėtį, valdybos p-kas M. Riau ka, rugsėjo 17 d. pp. Gasperu namuose, sušaukė visų lietuvių tėvų susirinkimą. Iš turinčių 27 mokyklinio amžiaus vaikus 17 tėvų, be paties v-bos p-ko M. Riaukos ir mokytojo J. Skardžio, susirinkime dalyvavo tik 4 tėvai — A. Motuzas, R. Galinis, V. Skaržinskas ir A. Vagnas. Kur gi kiti tėvai?!

Valdybos p-ko žodžiais, vi siems 17 tėvų buvo pranešta, telefonu ir dauguma iš jų pasižadėjo šiame susirinkime dalyvauti. Gi daugumos nedalyvavimas susirinkime parodo, kaip mūsų lietuviška mokykla yra vertinama ir kiek tokia šeštadienio mokykla yra reikalinga.

Šis nepavykęs susirinkimas baigėsi nusivylimu nuotai koje, o mūsų kolonijos tėvams, kurie nori savo vaikus mokyti lietuviškai, liko tik vienas išeitis — mokyti vaikus lietuviškai namuose.

Kai kurių tautiečių akimis šis nepavykęs susirinkimas yra prasta gyvenimiška smulkmena, tačiau, rimtai pagalvojus, tai yra skaudus smūgis lietuvių būs lietuviškumo išlaikymui mūsų mažoje salelėje tremtyje, dar vis išsilaikysioje toje didžioje įvairiausių tautybių S. Amerikos jūroje, tame didžiame visų tautybių tirpinimo kaile, kuriame pačios menkiausios, mažiausiai vertingiausios ir mažiausiai patriotiškiausios asmenybės ištirpsta pačios pirmosios net be jokios prievar tos ir nepalikdamos jokio pėdsako, nebet tik gėdos dėmė atities istorijoje.

Paskutinius ketverius metus mūsų kolonijoje lietuvišką šeštadienio mokyklą vedusio tautiečio J. Skardžio žodžiais, tai mūsų, kaip ir kiekvienoje lietuvių kolonijoje, gali būti labai skaudūs lietuvių bei lietuviškumo išlaikymui žingsniai. Tai atsiskyrimas nuo lietuviškų mokyklų ir jauniosios kartos mokymo lietuviškai ir lietuviškų organizacijų bei organizuotos lietuviškos veiklos išnykimas. Kam gi reikalingos bet kokios valdybos, komitetai ar lietuviškos organizacijos, jei jos tik „gašina laiką ir traukia pinigų“? Atrodo, turime tokių pūkų gyvenimą, kad mes viską, kas žmogui brangiausia atsiskaime ir viską užmirštame, o mūsų gimtasis kraštas daugeliui iš mūsų jau reiškia ne daugiau kaip pernykštis sniegas...

Truputis papildymų ir pataisų

LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJAI
RAŠO PROF. MYKOLAS BIRŽIŠKA

5.

Nuo filosofinių L. „augštybių“ nusileidus prie jo partinių brošiūrinių ir daugybės straipsnių ir straipsnelių — tiek prieš Pirmąją Pasaulinę karą, tiek revoliucinių Rusijos metų — ligi pat „vado“ mirties, netik dažnai juose stebimas toks pat kaip ir jo „filosofiniame“ veikale grubumas („statu mas“?), bet ir, kaip pastebi pats Valentinovas (Nikolai Vladislavovič Volksij), krinta į akis daugelio jų menkas parašymas (napisano skverno, bezvksno, bezstino), kurio priduriu — nei Leninui mirus, raštų kelių leidimų redakcijos nestengė pagerinti, nors man pačiam gavus kai kuruos jo raštus palyginti (dar Lietuvoje) su „Iskroje“ ir dar bene kuria me bolševikiniame leidinyje iš liausiais pirminiais jų tekstais. Redakcijos trūšas vis dėlto pa stebimas, kiek drįsta „vado“ palikimo neliestinumą tik ir pa lieti.

Li. Raštų laidos su savo redaktinių komentarų partiniu („stalininiu“) politikavimu, kur L. minimi partijos veikėjai ir šiaip asmenys tai šviečia, tai ir visai išgaista, su vardu ir t. t. rodyklėmis, padeda partininkams tinkamai, laiku pakartoti kurį „vado“ teigimą ar ir pa prastą jo sakinį. Net Bolšaja Sovetskaja gausiai pateikia iš ten tiek prie pavardžių, tiek ir prie politinių ir kitokių savokų sąrašą L. (ir Stalino) straipsnių ir straipsnelių, kad ir jie būtų visiškai nereikšmingi.

Virtęs marksininku, Markso mokslu tiek tesinaudojo, kiek tai jam buvo reikalinga ar patogu ginčyti su kuo nors oponentu, bet pats laisvai juo vertėsi ir lenkė savo visuomeniniam, politiniam ar partiniam darbu. Su kitu savo nekartą garbina mu kaip „mokytoju“ Plechmanovu (1856 — 1918) mažai te siskaitė ir dažnai ne tik nuo jo

atsokdavo, bet ir prieš jį pašokdavo. Plechanovo 1895 m. veikalas K voprosu o moničes kom vzgliade na istoriju, kur kas reikšmingesnis už „genialius“ Lenino veikalų išvedžiojimus, n'a, žinoma, ir kultūringiau parašytas. Tikriausias L. mokytojas — Černyševskis (1828—1829), radikalus demokratas, 1853—1862 m. įtakingas studentiniam jaunimui, nelengvas virškinti žurnalistas, o kai literatas tai ir visai nekoks (kalėjime rašytos apysakos čto delat (Liet. Enciklopedijoje klaidingai: Za čto?) ir Prolog literatiškai labai menkos, bet jaunimo kelte keltos dėl savo idėjingumo), apie 30 metų kalėjimu ir ištėrimu atskirtas nuo visuomenės ir garbų namas kaip visuomenininkas - kankinys, nuo pat L. jaunystės jį veikė savo teiginių griežtumu ir aštriu raštų tonu. Su vėliau menševiku (mažumiečiu) pasireiškusiu Cederbaumu — Martovu (1873 — 1923) L. dažnai bendradarbiavo, bet 1903 m. partiniame suvažiavime su juo išsiskyręs įveikdamas ne tiek savo argumentais, kuriuose už M. buvo silpnėsni, kiek griežtu tonu įtakus mažiau susipratusiems dalyviams balsavime laimėdamas, kad ir vie no balso dauguma (iš čia bolševikai - daugumiečiai), ir trumpam tesutardamas vis liko jo riešu ligi mirties*). P

*) Ne tiek savo rašiniais jis skaitytojus paveikdavo, kiek kalbų griežtu tonu, po kurių tik po kiek laiko atsipeikėjęs rimtesnis klausytojas susigriebdavo iš klausytoje kalboje tikrovės iškreipimus ir visiškos prasmanymus, tad ir tinkamai visa tai įvertindavo. Kaip tik tokią pastabą apturėjau iš kartą L. klausiusio savo brolio Viktoro ir dažniau L. girdėjusio Kapsuko. Bus daugiau.

kymo lietuviškai ir lietuviškų organizacijų bei organizuotos lietuviškos veiklos išnykimas. Kam gi reikalingos bet kokios valdybos, komitetai ar lietuviškos organizacijos, jei jos tik „gašina laiką ir traukia pinigų“? Atrodo, turime tokių pūkų gyvenimą, kad mes viską, kas žmogui brangiausia atsiskaime ir viską užmirštame, o mūsų gimtasis kraštas daugeliui iš mūsų jau reiškia ne daugiau kaip pernykštis sniegas...

NL red. pataria šeštadieninę mokyklą išlaikyti ir šiais mokslo metais, nors joje būtų ir mažai mokinių. Viena, tie tėvai, kurie nori savo vaikus pamokyti lietuviškai, galės mokykla pasinaudoti, ko be jos negalėtų padaryti. Antra, mokyklos veikimas turės moralinę reikšmę ir kaimo žadins tautinę, lietuvišką sąžinę. Šeštadieninė mokykla turėtų veikti, kol joje bus nors vienas mokinytis. Ji ne galės veikti tik tada, jeigu mokykloje nebus nė vieno mokinio. Yra gi kolonijų, kur mokyklinio amžiaus vaikų tesu renka tik 2—3, ir tai mokykla veikia. Todėl mažas vaikų skaičius dar nėra prežastis mokyklą uždaryti. Būtų didelė klaida mokyklą uždaryti todėl, kad nė visų tėvų vaikai į ją siunčiami. Tat, kol bent vienas lietuvių vaikas lanko mokyklą, mokykla būtina turi veikti. Vienas, gerai išauklėtas žmogus, gali atstoti ne tik dašimtį netinkamai išauklėtų, bet kartais visą šimtą netikusių, ir daugiau. Mokytojai taip pat pataria neatsisakyti ir šeštadieninėje mokykloje darbą pradėti ir tęsti, nežūrint mokinių skaičiaus.

JUOKDARIAI...

JUOKAI PRO AŠARAS

Juokai tikrai todėl, kad ruskiai, kolonistai - okupantai, kalba apie lietuvių auklėjimą... Ruskiai auklėja lietuvius... O Paleckis, Gedvila žiūri, kaip ruskiai varo lietuvių nutautinimą... Iš šerų pasisakiusių „Ji teratūros ir Meno“ laikraščio 35(773) n-ryje „auklėtojų“, du ruskiai — G. Uchvarin ir E. Frolov. Taigi, visas trečdalis kolonistų ruskių. Kaip gi jie gali išauklėti lietuvių?

Iš to galima būtų pasijuokti tikrai, bet... tai juokai pro ašaras, nes okupantas lietuvių pasiryžęs ir deda visas pastangas juo greičiau nutautinti, su rusinti, — lietuvių iš pasaulio išnaikinti. Tai yra ne tik ašaros, bet ir rimtas klausimas, kas daryti, kad tas maskolių maras būtų nublokštas nuo Lietuvos kūno?!

PALAIMAI...
PALAIMINIMAS...

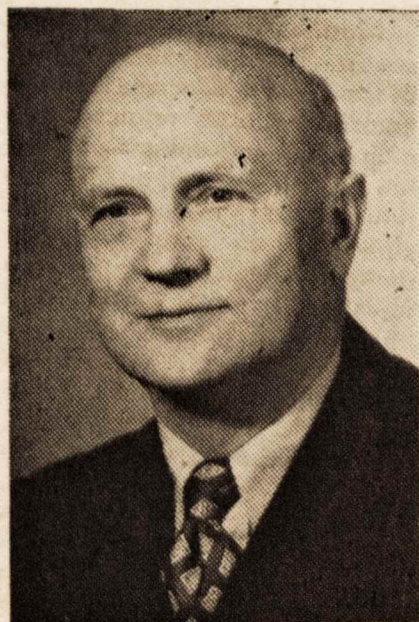
Nesijuokite. Taip — garbės raštas! Ar dar to mažo? Jur ir garbės raštui parašyti reikia po pieriaus lapo, reikia rašomo sios mašinėlės, reikia „prezidento“ parašo, reikia laiko visai tai padaryti... O ką ten tas dailininkas pierpekiojo ar tai daugiau verta, negu garbės rašto? Ooo! Mes, komunistai, mes, sovietai mes mokame vertinti meną meno kūrėjus... Nesijuokite! Tepasidžiaugia Palaima, kad ir popierga, pakiosome... Palaimai užteks ir palaiminimo... „AI, TIE MANO MIELIEJI“...

susijaudinęs sušuko J. Kaškaitis, nesirašydamas daktaru, prieš „turistus“ iš Amerikos. „Kokių jie malonių padarė man įspūdžių, atsiminimų, prisiminimų, svajonių ir lyg koks ilgesingas nostalgijos!“ rašo Kaškaitis. Bet... kokių „šunibių“ jie pridarė sugrįžę į Ameriką!.. Tas Juozas Bakšys, tas „išdavikas“, ką jis pripasakojo „Worcester Telegram“? Kaip jį žemė nešioja?

Mandrapypkis.

Valstybininkas ir visuomenininkas

KAROLIS ŽALKAUSKAS

žalkauskas pasitraukė į Vakarus ir Vokietijoje dirbo Leipzigo universiteto bibliotekoje.

I JAV K. Žalkauskas atsiėjo 1948 m. bal. 29 d. Pradžioje jis dirbo Manteno, Ill., ligoninėje laborantu. Bet 1952 m. išrinktas VLIKo Vykdamosios Tarybos pirmininku, išvyko į Europą. Nedėkingos anuomet šios pareigos jam kainavo daug sveikatos. Iš Europos į JAV sugrįžo jau žymiai palūžęs sveikata. Vašingtone kurį laiką dirbo, bet po tūlo laiko turėjo atsigrūsti į ligoninę, iš kurios jau neišėjo ir iš ligos neatsikėlė. Mirė rugsėjo 16 d. palaidotas rugs. 19 d. Vašingtone.

K. Žalkauskas buvo ramaus būdo, santūrus, sugyvenamas asmuo, sukalbamas valstybininkas ir taktiškas intelektualas, todėl sunkiais laikais jam buvo pavestos Klaipėdos gubernatoriaus pareigos, turint vilčių, kad jam pasiseks rasti bendrą kalbą ir su griežton opozicijon Lietuvai perėjusiais vokiečiais. Veik tą pat galima pasakyti ir apie jo išrinkimą VLIKo Vykdamosios Tarybos pirmininku. Deja, tai buvo pernelyg jam sunkios pareigos.

Kaip tolerantiškas ir sukalbamas visuomenininkui, K. Žalkauskui teko būti įvairiose visuomeninėse pareigose — jis buvo Rotary klubo pirmininku Kaune, kuris veikė taip pat įvairių žmonių pažintinėms derinimo kryptims; jis buvo Tarp tautinės susikaltėlių komisijos nariu; JAV karinės misijos nacinimo komisijos nariu; Lietuvos Valtiečių Liaudininkų s-gos nariu ir tt. Visur K. Žalkauskas pasižymėjo ramiu, kantri, taktišku veikimu ir už tai buvo gerbiamas Lietuvos valstybininkų, kurie nebuvo paritaiškai perstropūs ir daugiau atsižvelgė į tautos ir valstybės reikalus, negu į savo srovės partinius reikalus, nors kartais už tai iš karštesnių savųjų susilaukdami nepasitenkinimo bei kai kurių ir priekaištų.

K. Žalkausko asmenyje ne tekome ramaus, rimto, santūraus ir nuoširdaus visuomenininko ir valstybininko. Jk.

DAIL. H. ŠALKAUSKAS GAVO DIPLOMĄ

Meniui populiarianti Rockland (Sydnėjaus priemiesčio) miesto taryba rengia kasmetinį konkursą akvarėlės parodai. Šiais metais iš 800 atsiųstų darbų atrinkta ir eksponuota 200 akvarėlių. Jų skaičiune yra ir mūsų dailininko Henriko Šalkausko viena akvarėlė, kuri yra atžymėta „Highly commended“ diplomu.

ŠEIMA YRA SVARBIAUSI LIETUVYBĖS PAGRINDAS

Atkelta iš 2-ro psl.

ją sudaro individualios šeimos. Kokios tos šeimos, tokia ir tauta.

Tvirta lietuviška šeima yra ta uola, kuria remiasi mūsų tautos pastatas.

Tautos egzistencijos ir tautinės kultūros klestėjimo šaknys prasideda individualioje šeimoje. Kur šitos šaknys pagrauztos, tokių šeimų tautinė egzistencija skiriasi žūti. Todėl visos paštangos ir priemonės, kad lietuvių išliktų, koncentruojasi individualioje šeimoje. Antra vertus, kultūringa lietuviška šeima teigiamai veikia kitas lietuviškas šeimas savo pavyzdžiu.

Čia prieiname prie sunkiausių problemos: kaip savo šeimą apsaugoti nuo besiveržiančių į ją svetimybų.

Opiausias ir sunkiausias klausimas — kaip išsaugoti šeimos židinyje lietuvišką kalbą.

Ši sunkenybė iš tikro nėra ne nugalima, bet jai nugalėti reikia reikalinga kieta valia, ryžtingumas ir vengimas kompromisų. Oportunizmas, nuolaidumas besiveržiančioms į šeimą svetimybėms, lietuviškai šeimai mirtini nuodai. Apie tai galime būti pareikšti daug visokių samprotavimų bendromis sąvokomis, bet atsakymą į klausimą, ką daryti, kaip gintis, gal ir nebūtų. Konkretūs, iš gyvenimo paimti pavyzdžiai kartais aiškiau parodo, kokias ke lias eiti.

Su širdgėla stebime kaikiurių ateivių jaunimą, kuris nebeveikia lietuvių tėvų kalbos. Tačiau ir jų tarpe kartais sutinkame tokių, kurie ne tik kalba lietuviškai, bet kalba gražiai, nesu daryta lietuvių kalba, be svetimų akcento. Tai vaikai tokių šeimų, kur svetimų kalbų var tojimas šeimoje baumės gres me buvo uždraustas.

Atsparumo pavyzdžiai.

Pamokantis buvo mano paties šeimoje išgyvenimai. Savo sūnų leidau į lietuvišką pradinę mokyklą, atseit, parapijinę. Toje mokykloje ir lietuvių kalba buvo dėstoma — horribile dictu — 20 minučių per savaitę, vieną kartą! Vos pradėjo vaikas lankyti mokyklą, jau praneša žinia: jo vardas esąs ne krikščioniškas ir perilgas; esą jam reikalingas kitas, geresnis tinkamas vardas. Griežtas atsakymas mokyklai, kad nelies tu vaiko vardo, jo vardą apsaugojo, bet sūnaus draugas, irgi naujas ateivis, toje pačioje mokykloje iš Rimvydo išvartojo Albertą. Motina sūnų Min daug išmokė lietuvišką potė

rių, maldų, įsakymų ir paruošė pirmajai Komunijai. Ir štai kita staigmena: vaikas praneša iš mokyklos žinią, kad jam esą įsakymų angli kalba. Mano griežtas laiškas mokyklai, kad vaikas tuojau bus atimtas iš mokyklos, jeigu tik bus mokykloje bandoma jį mokyti potėrių angliškai, vaiką apsaugojo nuo naujų nutautinimo kėslų.

Belankant vaikui tą „lietuvišką“ mokyklą, greit išliko kita, pati didžioji ir pati sunkioji problema — lietuvių kalbos apsauga šeimoje. Sūnus pradėjo su savo mokyklos draugais lietuviškai kalbėti angliškai net namo parėjęs. Mano pakartoja mieji paaiškinimai ir net prašymai neveikė. Pamačiau, kad galio pralaimėti pagrindinę kovą — kovą už lietuvių kalbą savo šeimoje. Griebiausi kraštutinės priemonės — šoko arba psichinio sukrėtimo. Kartą lietuvių tremtinių (D. P.) svečių aki vaizdoje, kurių vaikai ir mano sūnus savo tarpe kalbėjosi angliškai, pradėjau savo sūnų bar ti. Jam pasakiau, kad jis, atsi sakdamas savo tėvų kalbos, tuo pat niekina lietuvių kalbą, niekina savo tėvus, niekina savo tėvynę, kur gimė ir augo; kad vaikas, kuris negerbia ir net niekina savo tėvus, nėra vertas, kad tėvai juo rūpintųsi. Jei tu, — sūnui pasakiau, — ir toliau taip elgsies, nesi čia ru kalingas ir keliauk iš šitų namų, kur nori.

Tai buvo paskutinis mano išėjimas sūnui, nes daugiau nie kados negirdėjau, kad jis su lie tuviais draugais būtų kalbėjęs angliškai. Teko šeimai pakeisai gyvenamąją vietą. Dabar sū nus nei pradinėje mokykloje, nei vėliau augtėsnėje (high school) nebeturėjo nė vieno lietuvių draugo; aplinkoje — nė vienos lietuviškos šeimos. Lietuviškas žodis tebuvo girdi mas tik savo namuose. O vis dėlto

į universitetą sūnus išėjo, iš namų išsinešdamas gerą lietuvių kalbą, be jokių svetimų akcentų, ir tuo pačiu metu jis įsisavino anglų kalbą irgi be jokio tai kalbai svetimų akcento.

Nebuvo lengva to pasiekti. Pavyzdžiui, neišleidau į savo namus televizijos. Manau, kad televizijos malonumai nėra tiek verti, kad už juos galima būtų paaukoti savo vaikų gerą lietuvišką kalbą ar lietuviškų knygų skaitymą. Esant namuose televizijai, vaikai ir po mokyklos, palikę amerikiečius draugus, ir savo šeimoje neatsipalaiduoja

MŪSŲ SPORTAS

VEDA KAZYS BARONAS

LAIMI ŽAIBAS

1961 m. Š. Amerikos lietuvių žaidynių žiemos ir vasaros rato nugalėtoju išėjo Clevelando LSK Žaibas, surinkęs 553 taškus. Antroje vietoje liko Toronto LSK Vytis su 223 taškais. Sekančių metų žaidynių vietovės (šiemet jos buvo Toronte ir Clevelande) bus nusta tytos ŠALFASS suvažiavime Toronte lapkričio 11—12 dd.

NUMATOMI DIDELI TURNYRAI

Hamiltono LSK Kovas pasiūlė FASK-tui suruošti pasave du didelius turnyrus: geriausio Š. Amerikos lietuvių stalo teniso „dešimtuko“ (gruodžio 2—3 d. d.) ir mūsų geriausių tremtyje krepšinio komandų: Toronto Aušros, Waterburio Gintaro ir Čikagos Baltijos Jūros ir Neris Krepšinis numatomas lapkričio 25—26 dd.

IŠ LIETUVOS

— Sov. Sąjungos krepšinio

nau anglų kalbos ir praranda laiką lietuviškos knygoms skaityti.

Toms oportunistinėms šeimoms, kurios teisinasi, kad esą negalima išsaugoti vaikų gryną, be akcento lietuvišką kalbą, štai pavyzdys — tikras atsitikimas iš kasdieninio gyvenimo.

Mano pusseserė, ūkininkė, naujoji ateivė, su savo vyru Ka nadoje nusipirko tabako ūkį. Darbams pasisamdė metinį darbininką ukrainietį. Mano pusseserė tam ukrainiečiui, kuris iki tol nebuvo girdėjęs lietuvių kalbos, pasakė, kad ji nainie su vi sais kalbanti tik lietuviškai, todėl ir jis, tasai ukrainietis, turįs išsiklausti ir pramokti lietuviškai. Kai po metų nuvykau savo pusseserės aplankyti, buvau tikrai nustebintas: Tasai ukrainietis gana laisvai kalbėjo lietuviškai, žodžius tardamas lietuvišku akcentu. Tai pavyzdys, kaip šeimoje apginama gimtoji kalba.

Tautinis oportunizmas kalbos, tradicijų, lietuviškos spaudos, lietuviškų organizacijų atžvilgiu lietuviškai šeimai — karstas. Tik tai kietas idėjinis stuburkaulis gali išsaugoti šeimose lietuvišką sielą ir lietuviškas dvasines vertybes. Klausimas platus, ir neišnagrinėsi jo per 15 minučių. Paliestosios mintys ir paminėtieji keli pavyzdžiai tik stimulus gilesniam ir platesniam svarstymui.

pirmenybėse Kauno Žalgirio vyrų komanda nugalėjo Lenin grado Bureviestniką 89:64, tačiau turėjo nusileisti to paties miesto Spartakui, pralaimėdami rusams 86:93. Tuo tarpu Penzoje, jaunos Mariampolės krepšininkės, kovojos dėl teisės žaisti augščiausioje Sov. S-gos lygoje. Nežiūrint, kad lietuvaitės žaidė susilpnintame sąsta te, jos nugalėjo Maskvos Spartaką 61:59, Odesos Burevestniką 57:56, tačiau pralaimėjo Penzai 59:71. Užėmusios ant rą vietą, Mariampolės atstovės turės sužaisti dar vienas rungtynes su Novosibirsku, kuri augš toje lygoje užėmė priešpaskutinę vietą. Lietuvaitės laimė jus tas rungtynes, jos turėtų teisę dalyvauti augštoje krepšinio klaseje. Šiuo metu, vienintelė moterų komanda yra Kauno Žalgiris.

— Vilniškis „Sportas“ rugsėjo 7 d. įdėjo P. Maišelio (respubl. sąjunginės spaudos direktijos vyr. instruktorius) pranešimą, kokius sporto leidinius ir laikraščius gali užsiprenumeruoti pavergtos Lietuvos sporto mėgėjai iš užsienio. O tas „už sienis“, yra labai siauras, nes jungia tik satelitinės valstybės ir jų sportinę spaudą. P. Maišelis ypatingai rekomenduoja rytinės Vokietijos „Deutsches Sport Echo“ (panašus į vilniškį Sportą), lenkišką „Sporto wiec“ ir „Przegląd Sportowy“ (prieškarinis pavadinimas). Laikraščių prenumerata priimama visuose miestų ir miestelių „sąjunginės spaudos“ skyriuose. Kaip matome, sąra šuose nerandame nė vieno va karų Europos laikraščio, nekalbant net jau apie JAV.

— Futbolo rungtynėse Panevėžio MSK nugalėjo Daugpilio rinktinę 4:2.

— Spartako boksininkai nugalėjo estų Kalevą 6:4. Vilniaus Spartako futbolininkai kovoja labai nesėkmingai augštoje Sov. S-gos futbolo lygoje. Po pralaimėjimo moldavams 1:3, vilniečiai vėl pralaimėjo Maskvos Dinamo 0:3. Jiems gresia iškritimas iš augščiosios klasės. Panaši padėtis yra pastatytas, kurie yra paskutinėje vietoje. Tuo tarpu Lietuvos futbolo pirmenybėse, atsiectas savotiškas rekordas: Panevėžio MSK komanda nugalėjo Mažeikius ne 13:1. Kitos nasek mės: Inkaras — Ukmergė 4:0, Alytus Tauragė 3:2, Manam polė — Vilkaviškis 3:2.

Nukelta į 6-tą psl.

V. SIRIJOS GIRA

Voratinkliai draikės be vėjo

Romanas

42.

XXVII

Kitą dieną Barvainiui pakilo temperatūra. Kartais jis jausdavo, kad klieči, kartais gi taip imdavo skaudėti galvą, kad nesusilaikydavo nedejevis. Protariais vėl skausmai atlydavo, ir tada Barvainiui rodydavos, kad jis plūduriuoja šiltame vandenyje; būdavo gera, ramu, apimdavo snaudulys.

Lilė iš pat ryto išėjo į darbą. Naktį ji prasnaudė ant sofos, apsisūpusi šilta antklode užsimetusi dar apsiaustą. Barvainis pro miegus dejavo, ji dažnai keldavo ir eidavo prie jo. Rytą paruošė jam pusryčius ir išbėgo, susidurdama priangyje su Sabaliene.

Po to atėjo jo skyriaus seselė. — Kaip jūs čia atsiradot? — nustebo Barvainis. — Jūs gi kvietėt. — Sesuo nusimetė paltą; nuo chalatų sklido ligoninės kvapas.

Barvainis norėjo pasakyti: „Aš juk nekviečiau“, — bet suprato, kad tai Lilės darbas. „Gera mergaitė, toji Lilė“, — tarė jis sau.

— Ką sakote, daktare? — Nieko. Aš nieko nesakiau. — Suleisime penicilino? — Tur būt. O gal nieko nereikia? — Daktaras Pileckis teiravosi pas chirurgus. Liepė penicilino. paėmiau iš skyriaus, kai pasveiksit — gražinsit — Neapsimoka manęs badyti. Tai juk drekstelėjimas, ne žaizda. Na ir mažas sutrenkimas.

— Tiesa, kad jus penki banditai užpuolė?

— Šimtas, sesele. „Jų šimtas, o aš viena“. Matėte tokį filmą?

— Nemačiau. O dabar gulkite ant šono. Neskauda juk, tiesa?

— Labai skauda, sesele. Oi, nejaugi nuo penicilino taip

skauda?

— Tai streptomocinas. Ar visi daktarai tokie nekantrūs?

— Aš kantrus.

— Chirurginė sesuo sakė, kad rėkėt ant visos ligoninės.

— Fantazija. Ačiū, sesele. Daugiau manęs nabadysit?

— Badysim. Popiet ateis kita. Tiesa, ar žinot, daktare,

kad Kastutė ištekėjo?

— Kas?

— Kastancija. Boreikaitė. Jūsų palatos sesuo. — Ji pasi

žiūrėjo į Barvainį ir reikšmingai šyptelėjo. Barvainis dėjos,

kad nesuprato jokios užuominos.

Pietums atėjo Lilė. Ji atnešė pirkinį, gaivaus pavasario oro ir labai daug saulės.

— Kaip lauke gražu! — kalbėjo ji, ruošdama pietus. —

Matau, kad sesuo jau buvo?

— Ji surinko nuo stalo ampulių šukes ir išmetė į kibirą.

— Ir kam tu pranešei į skyrių? — paklausė Barvainis.

— Priekaištauji?

— Ne. Klausiu.

— Reikėjo. Klausyk, kur tavo malkos?

— Tu nori kurt plytą? Nereikia. Štai ten elektrinė ply

telė.

— Bute neįmanomai šalta. Ne tiek šalta, kiek drėgna.

— Aš atnešiu malkų, Lile.

— Tu išprotėjai! Kur malkinė?

Barvainis jai parodė.

Dabar krosnyje linksmai traškėjo malkos. Barvainis žiūrėjo į ugnį ir kažkodėl prisiminė vakarykštę dieną, nakį, Kostas, ligoninę... „Kaip iš blogo bulvarinio romano. Velniai žino kas“. Bet labiausiai ėmė jį graužti Kosto žodžiai apie Lilę. Nejaugi jinai būtų galėjusi rimtai su juo draugauti? Ne dabar, žinoma, seniau, bet vis dėlto... „Gerai, bet ji juk nežino, kad tu, Barvainis, gyveni pasaulyje. O dabar ji tave myli? Irgi klausimas. Greičiausiai tavęs tik gailisi“.

— Verdu tau vištienos bulijoną, — pasakė Lilė. — Ko tu taip į mane žiūri?

— Tau labai tinka tas melsvas inegztinis.

— Jis juk visai ne melsvas. Jis pilkas.

— Melsvas!

— Sakau gi, kad pilkas. Pasižiūrėk. — Ji priėjo prie jo, laikydama ranką samti. Barvainis pritraukė ją prie savęs. Lilė papurtė galvą: — Nereikia, Tomai. Argi tai būtina?

— Žinoma.

— O aš manau, kad ne. Tau juk Kostas sakė, kad aš buvau jo mergina?

Barvainis paniuro.

— Nereikia to kartoti, Lile.

— Aš pirmą kartą tai sakau. Kaip manai, ar Kostas melavo?

— Aš nenoriu to žinoti.

— Man rodos, reikia, kad tu žinotum.

Barvainis pasikėlė nuo lovos:

— Lile, aš tavęs labai prašau, supranti, labai prašau, nepasakok man šito. Aš nieko nenoriu žinoti. Ir galvoti apie tai nenoriu.

— Tu visada apie tai galvosi, kol aš būsiu su tavim. — liūdnai pasakė Lilė. — Vyrai tokių dalykų niekad neatleidžia. Kodėl tu negyveni su savo žmona? Nes jai neatleidži.

— Tai ji nenori grįžti pas mane.

— Nes tu jai neatleidi. Jos savigarba neleidžia. Jei ji būtų tikra, kad tu jai atleidi ir niekad šito jai nepriminsi, tuč tuojau grįžtų pas tave. Dieve, kaip tu nepažįsti moterų. To mai! Iš viso jūs, vyrai, nepažįstat moterų.

— O jūs save pažįstat?

— Mes? — Lilė susimąstė. — Sunkia man mįslę uždėti. Oi, reikia sumažinti liepsną, o tai bulijonas išbėgs! — Ir ji nubėgo į virtuvę.

O popiet, beveik jau į pavakarę atėjo Nijolė.

— Dukryte! — sušuko Barvainis. Jis nepaprastai apsi džiaugė ir dar daugiau sumišo.

Lilė šyptelėjo, užsimetė apsiaustą ir išėjo iš namų. — Aš tuojau grįšiu. Reikia juk ko nors vakarienei. Die ną visko nespėjau.

— Nijolė paklausė:

— Tėtuk, čia tavo nauja šeimiminkė?

Barvainis sumišo:

— Supranti, Nijolyt...

— Aš taip tik tyčia, tėtuk. — Ji prisiglaudė prie tėvo ir

Atsiminimai apie Čiurlionį

7.

Po 1903 m. revoliucijos, kai daugelis Čiurlionio bičiulių buvo suimti, o vėliau išvažiavo už sieną, jis persikėlė į Vilnių. Ten jis susipažino su Sofija Ky mantaite, su kuria ir susituokė. Čiurlionio motina pasakojo man, senčiai, esą, Konstantino žmona yra darbšti, atvira, ir kiek kartų atvažiuoja į Druskininkus, niekad nevengia padėti net prie sunkiausių darbų.

Vilniuje buvo organizuota Čiurlionio tapybos darbų paroda; suklebūs nuoširdų entuziazmą. Vilnius palankiai sutiko parodą, o Čiurlionis, šios pergalės apsvaigintas, neklausydamas bičiulių patarimų, užsispyrė tokią parodą organizuoti ir Peterburge. Pasiskolino gero kaimo pinigų ir išvažiavo į Peterburgą, kur apsigyveno menkame tamsiame kambarėlyje. Čiurlionio paroda Peterburge kritiko ir publikos buvo sutikta šaltai. Apie Čiurlionio tapybą rašė, kad ji nesuprantama, chaotiška, kad joje yra visko — ir spiritizmo, ir okulizmo...³⁾

Susirgęs Čiurlionis tuojau buvo atvežtas į Druskininkus. Jo sveikatos būklė smarkiai blogėjo. Senis Čiurlionis pasakojo man, senčiai, kad turėdavo per kiaušias naktis pakaitomis su sūnumis budėti prie Čiurlionio, nes tas kartais galėjo nusi mesti drabužius ir plikas išbėgti į gatvę. Jis čia kiaušias dienas skambino pianinu, apė, jau niekada nieko nebaigdamas, staigiai persimesdamas nuo muzikos prie teptuko. Pagaliau buvo nutarta patalpinti jį Pustelnike prie Varšuvos, psichiatrijoje ligoninėje.

Apie tai tėvui pranešė Konstantino žmona, ir jis tučtuojau nuvyko į ligoninę. „Kai prižiūrėtojas įvedė į mažytį kambarėlį, pamačiau kampe stovintį Čiurlionį, — pasakoja tėvas. — Manęs jis nepažino. Buvo trum pai nukirptas, sulysęs, su kraupiai išsigandusiomis akimis:

³⁾ Atsiminimų autorius čia klysta. M. K. Čiurlionio paroda Peterburge buvo įvertinta lė.

kaip tik pergyveno persekiojimo manijos laikotarpį. Tai buvo mano atsisveikinimas su Čiurlioniu. Nebuvau Varšuvoje, kai mirė ir kai jo palaikai buvo išgabenti į Vilnių...“

Iš Čiurlionio giminių, ir nuoširdžių mano tetos Valiūnės bičiulių, kuriuos ji dažnai mini, Čiurlionio sesuo Mania ištekėjo už lenko statybos meistro ir persikėlė į Vilnių, o Juzė, atrodo, už vargonininko. Povičiaus išvažiavo į Ameriką, kur vargoninkavo, palikęs Druskininkuose žmoną Ružą Suruvčuvą. Vėliau ji užėmė senųjų Čiurlionių namelį, nuomodavo vasarotojams kambarius. Atsimenu, iki 1939 m. vasaros atostogų mėnesiais aš vaikščiodavau ten skambinti Čiurlionio fortepijonu, tuo pačiu, kuriuo skambindavo Konstantinas.

* * *

Mano tėvas, nors dėl savo aštuoniolikos metų galvą ir nesklendžia, kaip ir teta Viktorija Hempeliova, iki šiol skambina Čiurlionio kūnais, ypač preliudijas, mazurkas ir lapšinę bei tėvo mėgiamą. „Lo kio niurnėjimu“ pramintą valšą. Preludijos, kurias karta esu girdėjęs, yra trumpi, melanholiški kūriniai, bet jų liūdesys susitaikęs su likimu, be maištavimo ir audringumo, be protrūkių ir staigių perėjimų, kaip Šopeno preludijos. Ir reikia iš karto pabrėžti, prieštaraujant kai kurių Čiurlionio muzikos vertintojų nuomonei, kad jo muzika visiškai nepanašą į Šopeno muziką. Be abejo, Čiurlionis kurį laiką turėjo pergyventi tas ar kitas muzikos įtakas, bet greitai iš jų išsivadavo ir pagrindė savo kūrybą — kaip visi didieji romantikai — tautiniai, šiuo atveju lietuviškais motyvais. Ir kaip tik minorinė tonacija parašytos mazurkos neturi jokios Šopeno įtakos, yra visiškai savitos, tematiškai priartėjančios prie lietuvių liaudies dainų. Mažorinė tonacija parašyta lopšinė yra tiesiog niškai apdorota, pilna grakštumo ir švelnumo lietuvių dainė.

Visai kitas įspūdis pagauna, klausantis simfonijos „Miražas“.⁴⁾ Šis simfoninis kūrinys — vaidinys tyruose, regėjimas, fatamorgana — tai jau pilna, subrendusi, graži muzika. Joje įspina atkaklus, pastovus motyvas, kuriuo pagrįstas visas kūrinys, motyvas šviesus, tyras, persikūnijęs į viską aprėpiantį ramiybę po nerimo, nusivylimą, gal net baimės valandėlių... Tie jausmai yra garsais su sietais su kitais garsais — dvejojimo, netikrumo, — klausydamasis susidarai įspūdis, kad visai tai supuojaš oro bangose, laistosi, prisipildo vaizdų — minčių. „Miražas“ turi kažką giminingą su įžymaus lenkų kompozitoriaus Karlovičiaus „Amžinomis dainomis“, turi originalų, savitą grožį, nerimo gėnijų, kuris slypi kiekviename žmoguje, jei jis pilnutinai gyvena ir supranta savo gyvenimą...

Demesio Kanados lietuviams

LAIKAS PRIARTINO

Antras Šventraščio Studijavimų tomas. 358 puslapių knyga, kurioje aiškinama Biblijos pranašystės, liečiančios mūsų tautos. Vienas skyrius ypatingai aiškina mūsų Viespaties atėjimą Atėjimą; kitame smulkiai aiškinama apie Antikristą, kas jis yra, kur jis yra, kokie jo darbai, ir t. p. Knyga tvirtai drobė apdarais. Kaina \$ 1. Užsakymus siųskite šiuo adresu: L.B.S.A., 212 E. 3rd St., Spring Valley, Ill., USA.

apkabino jį abiem rankom. — Aš žinau — tai naujoji mūsų mama. Bet mes nenorime naujos.

— Iš kur tu tai ištraukei, Nijole? — Žinau. Man mokyklų pasakė Vida, ji dailaus čiūožio mo ratelį lanko. „O tavo tėtė turi naują mamą!“ Ir girdėjau, kaip teta Domicėlė su mama kalbėjo.

— Ir ką sakė teta Domicėlė? Kas ji tokia? — Toji, iš kurios mus atsiėmė, kai mama buvo Klaipėdoj. Ji sako mamai, kad reikia jums susitaikyti.

— Kam susitaikyti? — Tau ir mūsų mamai. — O mama nori?

— Ne. — Nijolė įrėmė smakrą į tėvo krūtinę ir ėmė kūkčioti. — Ji sakė, kad per vėlu. Argi per vėlu, tėtuk?

Dabar ji verkė taip gaudžiai, kad Barvainis negalėjo rasti sau vietos. „Dieve mano, kol nemačiau vaikų, atrodė, kad viskas įėjo į naujas vėžes. O užteko tik šių ašarų, ir vėl viskas išstipro kaip sniego pilis“.

— Kaipgi tu čia atsiradai, dukryte? Ar mama žino, kad tu čia atėjai?

— Taip. Atvažiuavau autobusu. Mama sužinojo ligoninė, kad tu susižeidei.

— Ir ji leido tau ateit pas mane? — Taip. Ji pasakė: „Tavo tėvelis sužeistas, Nijole. Ar nenorėtum jo aplankyti? Jis juk tavo tėvelis“.

— O Gedukas kaip laikosi? — Gedukas? Gedukas serga. Tai tu nieko ir nežinai? Jis serga tymais. Iš pradžių aš persirgau, labai sunkiai, o dabar jis.

Barvainį net išpylė šaltas prakaitas.

— Aš gi nieko nežinojau, — tarė jis, teisindamasis lyg prieš save, lyg prieš Nijolę. — Sunkiai sirgai, vargšele! O Gedukas kaip?

— Irgi sunkiai. Dabar geriau. Mama į darbą net nejo, pora tik dienų, kai vėl vaikščioja. Prie Geduko aš būnu, te ta Domicėlė pasėdi, dar viena kaimynė aplanko.

Barvainis glostė dukters galvą; kasytės buvo plonos, plonos, surištos rausvais kaspneliais.

KULTŪRINĖ KRONIKA

DAILININKĖS ANASTAZIJOS TAMOŠAITINĖS

dailės darbų paroda

Čiurlionio galerijoje, Jaunimo Centro patalpose (5620 So. Claremont Avenue, Chicago) atidaroma rugsėjo 30 d. ir tęsis iki spalio 8 dienos.

Parodoje bus rodomi A. Tamošaitienės dailės darbai — 40 darbų guašo ir 20 darbų tapybos.

Šia proga prisimename apie veiklią kūrėją.

A. Tamošaitienė gimė Vainute, Žemaitijoje. Ji baigė Dailės darbų mokyklą Kaune ir studijas gilinai Švedijoje bei Austrijoje. Dailininkė dalyvaavo daugelyje parodų Lietuvoje ir užsienyje. Iš svarbesniųjų parodų minėtinos. 1935 m. Kaune. 1937 m. Tarptautinėje parodoje Paryžiuje, 1938 m. Berlyno parodoje, 1939 m. Tarp. parodoje New Yorke ir 1958 m. bendroje lietuvių dailės parodoje Riverside muz. New Yorke. Taip pat kasmet dalyvauja visose Kanados Lietuvių Dienų parodose. Savo atskiras menines dailės parodas surengė Montrealyje 1948 m. ir Haimilone 1961 m.

Parodos atidarymo proga, parodos kataloge dailininkės darbai įvertinami Kazio Veselos apibūdinimu:

„Modernių šių dienų tapyba su formų prastinimu ir jų sinteze iš vienos pusės, o mūsų liudies meno primityvų su savo lyrika ir gaudžiu paprastumu iš kitos — suformavo Anastaziją...“

kleusantis simfonijos „Miražas“.⁴⁾ Šis simfoninis kūrinys — vaidinys tyruose, regėjimas, fatamorgana — tai jau pilna, subrendusi, graži muzika. Joje įspina atkaklus, pastovus motyvas, kuriuo pagrįstas visas kūrinys, motyvas šviesus, tyras, persikūnijęs į viską aprėpiantį ramiybę po nerimo, nusivylimą, gal net baimės valandėlių... Tie jausmai yra garsais su sietais su kitais garsais — dvejojimo, netikrumo, — klausydamasis susidarai įspūdis, kad visai tai supuojaš oro bangose, laistosi, prisipildo vaizdų — minčių. „Miražas“ turi kažką giminingą su įžymaus lenkų kompozitoriaus Karlovičiaus „Amžinomis dainomis“, turi originalų, savitą grožį, nerimo gėnijų, kuris slypi kiekviename žmoguje, jei jis pilnutinai gyvena ir supranta savo gyvenimą...

⁴⁾ Galimas daiktas, čia turima galvoje simfoninė poema „Jūra“, nors šis muzikinė charakteristika simf. poemos „Jūra“ ir neatitinka. (Red.)

— Pieno reikia daug gert, dukryte, tada plaukai geriau auga.

— Nijolė vėl prisiglaudė prie jo:

— Tėtuk, tu pas mus sugrįši? Atvažiuosi pas mus?

— Taip, būtinai užsuksiu. Ten taip gražu, ant kalno.

— Čia, Žvėryne, man gražiau. Tik mes iš ten išvažiuojam, tėtukai.

— Kurgi jūs išvažiuojat?

— Į Palangą. Girdėjau, kaip mama tetai Domicėlei skundėsi, kad ligoninė jai labai sunku.

— Palauk, palauk, vaikeli... Ką gi mama Palango, darys? Juk vasara dar toli?

— Mama žmones gydys. Paskyriną jau gavo.

— Barvainis tebeglostė dukros galvą ir tylėjo.

— Dukryte, tuoj ims temti, — tarė jis pagaliau. — Kaip tu viena grįši?

— Aš juk kasdien viena keliauju. Aš ir šičia dažnai būnu, pro šalį einu.

— Ir neužeini?

— Nedrįstu užėiti. Pati nežinau kodėl. Tėtukas mūsų nelankai, manau, gal pyksti. Porą kartų buvau užsukusi, bet tėtuko nebuvo.

— Na taip, aš retokai buvoju namie. Darbas, darbas, dukrele, — atsidusdamas tarė Barvainis. — Eik jau, dukryte, eik, vėlu. Tik atsargiai lipk į autobusą.

Ji pabučiavo Barvainį ir skruostą ir išbėgo.

Už kokių pusvalandžio sugrįžo Lilė.

Kalba jiedviem nesirišo.

Paskui atėjo sesuo, įsivirkštė Barvainiui vaistus ir išėjo.

— Tau laikas matuoti temperatūrą. — tarė Lilė.

— Taip — patvirtino Barvainis.

— O duktė — tikra tavo kopija, tikras tėtė.

— Visada taip sakoma. Tai iš mandagumo.

— Aš ir nesiroošiu būti mandagi. Taip jau yra. Tavo duktė, iš tavęs. Į ką ji bus panaši, jei ne į tave? Kas tau paga dino nuotaiką?

— Niekas. Apmąstau savo gyvenimą.

— Gal palauksi, kol kris temperatūra?

LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJA
JA TURI RIMTĄ ŽODĮ
PRENUMERATORIAMS

KANADOS PRANCŪZIS
KAS PALIKIMAS
PARODOJ

Jūs gerai žinote, kad Lietuvių Enciklopedijos leidykla enciklopedijai leisti neturi fondo ir iš šalies niekas jos leidimo nemania pinigais.

Vienintelis fondas tėra Jūsų, Gerb. Talkininke, prenumeratorat mokestis. Kai to mokesčio prašomu laiku iš Jūsų negauname, mes susiduriame su dideliais sunkumais ir tokiais atvejais negalime tęsti savo piniginių išpareigojimų. Savo išpareigojimų nepildymą negali pateisinti tuo, kad kitas tau netsėjo. Kiekvienas iš Jūsų gerai žino, ką reiškia ūkamu laiku negauti priklausomo už darbo ar atlyginimo.

Mes su dideliu dėkingumu minime Jus, kad savo talka įgalinote pradėti leisti Lietuvių Enciklopediją ir besąlyginai pasitikime, kad nuoširdžiu talkininku pasiliksiti iki pabaigos. Pradėtąjį darbą turime baigti! Tai mūsų lietuviškos garbės reikalas pirmą kartą mūsų tautos istorijoje turėti pilną lietuvišką enciklopediją!

Gera žinoma, kad Jūs ir mes esame pasiėmę didelę našą ir už tuos, kuriems lietuviškos kultūros reikalas, galima sakyti, jau pasidarė svetimas. Taip, našta sunki, bet didžiai garbinga. Suėjome draugėn didelio darbo dirbti, tad visi dariniai jį ir baikime bei vainikuokime pabaigtųjų vainiku. Pabaigtųjų čia pat — beliko 7 tomai.

Mielas Talkininke, tenelieka šis mūsų prašymas balsu tyruose. Į jį malonėkite atsiliepti. Vis rašyti ir rašyti — ir prašyti — yra labai nemalonūs dalykai.

Jeigu, už Jums pasiūstus Lietuvių Enciklopedijos tomus dar mums priklauso iš Jūsų gauti, labai maloniai prašome tuojau pasiūsti pinigų arba bent laišku pranešti, kada bei kokiomis dalimis galėsite mokėti.

J. Kapočius, LE Leidejas.

● Agronomijos augštoji mokykla bus įsteigta Kvebeko provincijoje, — sako pirm. Leiti Antano Škėmos likusiuosius Nukelta į 5-tą psl.

Montrealis, Quebecas, Otta wa ir Torontas turės galimybę pamatyti specialią parodą keturiasdešimties prancūzų menininkų iš senų laikų — Liūdvinok XIV ir Liūdvinok XV, kas jums parodys vieną iš Prancūzijos didžiųjų laikų istorijos ir meno. Žinoma, kaip „Prancūzijos palikimas“, paroda turi 86 drobės ir yra globoje generalo - majoro Georges P. Vainier, Kanados General - Gubernatoriaus. H. M. Karalienės, Paryžiaus Luvro, muzėjus, Stokholmo Valstybinis muzėjus, Čikagos Meno Institutas yra tarpe 60 kitų galerijų ir privačių kolekcionierių, paskolinusių paveikslus. Paroda Lūs Montrealy Museum of Fine Arts nuo spalio 6 ligi lapkričio 6 d. Le Musee de la Province de Quebec nuo lapkričio 16 ligi gruodžio 16 d. National Gallery of Canada Ottawoj — nuo sausio 4 ligi vasario 4 d. ir A. Gallery of Toronto nuo vasario 16 ligi kovo 18, 1962 m. (CS).

PASKIRTA „AIDŲ“
PREMIJA

„Aidų“ premija (500 dol.) už mokslo veiklą rugsėjo 14 d. Vašingtone paskirta Jonui K. Kariui už jo knygą „Senovės lietuvių pinigai“. Vertini mo komisiją sudarė: Antanas Vaičiulaitis, pirm., dr. Antanas Sužiedėlis, sekr., dr. Jonas Balys, Leonardas Dambriūnas ir dr. Kostas Jurgėla, nariai.

RAŠYTOJUI
ANTANUI ŠKĖMAI

tragiškai žuvus, norinčiųjų pagedbti jį ir išsaugoti jo kūrybą lietuvių tautai pastangomis yra steigiamas Antano Škėmos raštų išleidimo fondas.

Į laikinąją fondo organizaciją komisiją įeina: inž. Valdas Adamkavičius, dr. Vyt. Kavolis, rašyt. Julius Kaupas, raš. Marius Katiliškis, adv. Alg. Keželis, rašyt. Alg. Mackus, rašytojas H. Nagys, rašyt. Kostas Ostrauskas, dr. Jonas Valaitis.

Lietuviškoji visuomenė maloniai yra prašoma padėti išleisti Antano Škėmos likusiuosius Nukelta į 5-tą psl.

SĖJA

Tautinės, demokratinės minties mėnesinis lietuvių laikraštis. * Leidžia ir redaguoja: G. J. Lazauskas,

Eina penkti metai.

Administracijos adresas: JUOZAS URBELIS

1649 N. Broadway, Melrose Park, Ill., USA.

Prenumerata: JAV ir kitur 3 dol. metams.

— Aš manau, ji jau normali. Pagaliau tinkamiausias laikas apmąstyti savo gyvenimą — tai kaip tik liga. Niekad nežinau, kuo liga baigsis.

— Darai sąžinės sąskaitą?

— Ne. Kur čia viską ir suskaičiuotum. Galvoju, kaip negera mažoms šeimoms. Juk mano vaikai, be savo motinos ir manęs, nieko neturi. Nei didukų, nei bobučių, nei tėtų, nei nieko. Viktorija — našlaitė. Aš irgi vienas kaip pirštas pasaulyje. Tegų tik kas su ja ar su manim — ir vaikai lieka vieni, palikti patys sau.

— Dabar niekas pats sau nepaliekamas, Tomai, taip.

— Ak, ką tu... Bet mes su tavim, Lile, turėsime daug vaikų, tiesa?

— Aš manau, mes visai jų neturėsime.

— Protestuoju, Lile.

— Tomai, aš tave slaugau, tuo mano misija ir baigsis.

Geriau, jeigu tu ir baigsi.

— Ne.

— Grįši pas vaikus.

— Mes susituoksim, Lile. Aš be tavęs juk nemokėsiu gyventi.

— Tu turi karščio, todėl tau taip ir atrodo.

— Aš tau visiškai nepatinku?

— Ne visada gi tekama, kai kas nors patinka. Tavo vaikams aš tikrai nepatiksiu. Jie man niekad nedovanotų, jei atimčiau jiems tėvą.

Kažkas pabeldė į duris.

Įėjo Pileckis.

— Čia gyvena daktaras Barvainis? A, matau, kad čia.

Kas gi matė leistas apdaužomas? Ir dar negulti ligoninė! Temperatūra?

Lilė žvilgtelėjo į laikrodį:

— Mes ir užmiršom, kad jau laikas! — Ji išėmė termometrą. — 37,8.

— Niekai, — tarė Barvainis. — Prašom susipažinti. Čia mano kolega, daktaras Pileckis. O čionai...

— Lilė, — pasakė Lilė.

Bus daugiau.

MONTREAL

JAUNIMĄ Kviečia stoti į inžinerijos dalinį

3-rd Field Engineer Regiment, 3 Hillside Avenue, Westmount, Montrealyje kviečia jaunos vyru, 17—18 metų, stoti į tarnybą nurodytu adresu, kur yra visi įrengimai ir kur gyvenama, dirbama ir mokomasi. Visa tai sutalpinta viename dideliame ir gražiame pastate, kuris turi visus patogumus, įrengtus moderniausiu būdu.

Iš stojančiųjų tarnybon reikalaujama: 1. Būti sveiku, 2. Turėti paprastą normalią orientaciją ir 3) Išgyventi Kanadoje bent dvejus metus, bet Kanada pilietybė nebūtina. Nieko daugiau.

Dalinyje išeinama ne tikta karinis, inžinerijos reikalingas tai komas apmokymas (kelių tiesimas, tiltų statymas ir pan.), bet ir kiti praktiški mokslai, kaip dailidystė, statyba, šoferiavimas ir kt. Atlikęs trejų metų tarnybą ir drauge pasirodęs, asmuo bus paruoštas ne tik tai karininkai, bet ir nuolatiniam gyvenimui, kad darbo jam jies kiti nereikės. Visi dalinio dalyviai gauna algas.

Dalinio dalyviai gauna visą išlaikymą, su butu ir apšvietimu imtinai, puikų maistą ir ištaisingus patogumus — televiziją imtinai. Dalinyje patogios ir gražios patalpos, su klubu, salėmis ir tt. Dalyviams parūpinama mamos pramogos ir spauda, be ko kita ir savo gimtąja kalba. Norintieji stoti į inžinerijos dalinį, gali kreiptis viršuje nurodytu adresu.

DOLERINIAI KONCERTAI

Kasmet Montrealio dienraštis „The Montreal Star“ Forumo ruošia seriją koncertų, į kuriuos įėjimas kaštuoja tik 1

doleris. Koncertai vyksta: spalio 24 d. (simfoninis, diriguoja Zubin Metha, solistas basas G. London ir jaunimo choras); lapkričio 17 d. (simfoninis, dirig. E. Gossens); vasario 20 d. (simfoninis, dirig. E. Gossens); kovo 19 d. (simfoninis, dirig. T. Schipper, sol. pianistas Van Cliburn).

5 KONCERTŲ CIKLAI JAUNIMUI

Jie vyks Plateau salėje. Ciklas A — keturi simfoninio orkestro koncertai — lapkr. 7 ir 21 dd., vasario 24 ir balandžio 3 d. Notre-Dame bažnyčioje; Ciklas B — fortepiono koncertai Plateau salėje — spalio 13 ir 29 dd., gruodžio 1 d. ir kovo 3 d.; Ciklas C — trys vargonų koncertai — spalio 3 d. Immaculee Conception bažnyčioje, vasario 13 d. Fr. Aubut-Pratte bažn. ir bal. 17 d. Notre-Dame bažn. Ciklas D — trys naujosios muzikos koncertai — gruodžio 15 d. styginio kvarteto, sausio 12 d. elektroninis koncertas, J. Vallerend opera „Le Magicien“. Ciklas E — kamerinės muzikos 3 koncertai — lapkričio 2 d. kvarteto, lakr. 12 d. trio ir vasario 9 d. smuiko A. Polson ir pianisto C. Brown. C ir E ciklų vieta bus žinoma vėliau.

SKAITYTOJŲ ŽINIAI

Prašome pranešti apie pašto vėlavimus, bet kurioje Kanados vietoje. Laikraštis reguliariai išsiunčiamas pirmą kartą pačią savaitę. Kur jis vėluoja, prašoma rašyti NL-vai.

7722 George St., LaSalle, P.Q.

St. CATHARINES, Ont.

RUGSĖJO 9 DIENĄ PAMINĖTA TAUTOS ŠVENTĖ

Apylinkės b-nės valdyba atskaita apibūdinant šios šventės istorinę reikšmę, kartu paliečiant vietos organizacijų veiklą. Taipgi dar žodį tarė atstaičiai iš minėjimo iš Brazilijos svečias Prelatas P. Ragažinskas. Jis kaip Brazilijos Lietuvių b-nės pirmininkas trumpu žodžiu susirinkusius pasveikino ir perdavė braziliečių linkėjimus, gerą lietuviško sugyvenimo ir vilties linksmą.

Gražu, kai minėjime be Rochesterio daugelio visuomenininkų matėsi ir iš Toronto „T. Ž-rių“ red. kun. P. Gaida ir T. R. Simonavičius, gal tik permaža buvo landiškių.

Grįžtant prie programos turinčių pabrėžti, kad įdomiausias ir svarbiausias jos dalyvis buvo svečiai ročesteriečiai su visais nauju ir vykusiai pasirinktu repertuaru, o taipgi dėka jo vadovui J. Adomaičiui. Nors cho

skaita apibūdinant šios šventės istorinę reikšmę, kartu paliečiant vietos organizacijų veiklą. Taipgi dar žodį tarė atstaičiai iš minėjimo iš Brazilijos svečias Prelatas P. Ragažinskas. Jis kaip Brazilijos Lietuvių b-nės pirmininkas trumpu žodžiu susirinkusius pasveikino ir perdavė braziliečių linkėjimus, gerą lietuviško sugyvenimo ir vilties linksmą.

Gražu, kai minėjime be Rochesterio daugelio visuomenininkų matėsi ir iš Toronto „T. Ž-rių“ red. kun. P. Gaida ir T. R. Simonavičius, gal tik permaža buvo landiškių.

Grįžtant prie programos turinčių pabrėžti, kad įdomiausias ir svarbiausias jos dalyvis buvo svečiai ročesteriečiai su visais nauju ir vykusiai pasirinktu repertuaru, o taipgi dėka jo vadovui J. Adomaičiui. Nors cho

ME7-6727

DE LUXE CLEANERS

Sav. P. RUTKAUSKAS

117—6th Avenue,

LACHINE.

A. NORKELIŪNAS

Commissioner of the Superior Court of Montreal

MONTREAL ENTERPRISES REG'D.

.. VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMAS.

6695—35-ta Ave., Rosemount (kamp. St. Zotique)

Montreal 36, Que.

Tel. Raymond 7-3120.

SIUNTINIAI

Visų rūšių siuntiniai pigiausiomis kainomis per JANINĄ ADOMONIENĘ.

Kreiptis: 1674 Couverte St., Ville St. Laurent, Montreal, P. Q. Tel. RI 4-6940.

Bukime sveiki!

QUEBEC'O PROVINCIJOS LIGONINIŲ DRAUDIMO AKTAS (HOSPITAL INSURANCE ACT)

Apie nemokamą gydymą

Šis aktas veikia nuo 1961 metų pradžios, teikia kiekvienam Quebeco provincijos gyventojui (residentui) nemokamą gydymą galimybę Quobeco provincijos ligoninėse, su kurio mis provincinė Sveikatos Ministerija turi sudariusi sutartis. Išimtis sudaro tuberkuliozės sanatorijos, psichiatrinės ligoninės bei senų žmonių poilsio namai, — šių institucijų Ligoninių Draudimo Aktas neličia, jos tvarkomos kitais nuostatais. Čia suminimi pagrindiniai šio akto bruožai.

Nemokamo gydymo teisė

Nemokamo gydymo teisę turi kiekvienas išgyvenęs provincijoje bent 3 mėnesius, iš

ras nedidelis, apie 30 asmenų, bet suskambėjus pirmajai giesmei „Lietuviai esame mes gi me“, kiekvienas nuo kėdės pašoko pajusdamas, kad tikrai kažkas nepaprasto ir didingo yra. Prie to prisidėjo jaunuolis tiksliai skambinęs pianinu, Raimundas Abalis. Tikromis tėvų nės gėlėmis pakvipo suskambėjus St. Gailevičiaus, Br. Budriūno, J. Žilevičiaus, A. Račiūno, J. Strolis, D. Andriūno dainos.

Tautiniai šokiai, vadovaujami St. Ilgūno, Kepurnė, Kubišas, Sukčius ir Čigonėlis, puikiai vyko. Po pertraukos moterų choras sudainavo „Tėviškėlė“ Br. Budriūno ir „Ateisiu“ D. Andriūno.

Gražiai sudainuotas pasirodė duetas, išpildęs J. Strolis Vainio, A. Cieminis ir V. Žmuidzinas. Mišrus choras su dainavo „Lietuvos partizanų dainą“ Bruno Markaičio, Siubau, lingau paukštelis J. Zdanias, Gieda gaideliai Pr. Sližio ir Savanorių maršą Vl. Paulausko.

Pasirodė, kad choras tik vieni metai yra J. Adomaičio vadovybėje, tačiau padaręs didelę pažangą.

Minimas sąstatas lapkričio 4 dieną bendruomenės kviečiamas pasirodys Hamiltone. Reikia tikėtis, hamiltoniečiai jų darbą ir pastangas įvertins skaitlingu atsilankymu. Paklausyti ir pasižiūrėti yra verta ir yra ko. P. K.

V. Beauty Parlor

(moterų kirpykla)

452 Decarie Blvd.

St. Laurent. Tel. RI 7-2574

Sav. Violeta Juras.

Akto savaimingumai

Jei ligonis pageidauja gulėti vadinamam privačiam ar pusiau privačiam kambaryje (private or semiprivate rooms), tai jis pats ar jo privatiškas draugas (kurį daugumas dirbančiųjų paprastai turi), sumoka kainos skirtumą tarp privatiškos ir bendros, standartinės, patalpos. Čia vėl yra dvi išimties: 1) Nesant vietos bendroje patalpoje, skubaus atsitikimo atveju, ligonis gali būti paguldytas į kitą kurį net privatišką kambarį be jokio papildomo mokes

Dr. Roman Pniewski

Daugiametė praktika didesne ligoninėse ir klinikose

Vidaus ligų, akušerijos ir venerinių ligų specialistas.

3537 PARK Ave, Montreal. Tel. VI 5-7623

Valandos: Nuo 3 iki 9 val. po pietų.

BELLAZZI - LAMY, INC

DO 6-6941

76/8 George St.,

Ville LaSalle.

Įvairi medžio statybinė medžiaga. Durys, langų rėmai.

Insuliacija, Fen-Test, Masonite, statybinis popieris.

M. MAČIUKAS

VYRIŠKŲ IR MOTERIŠKŲ RŪBŲ

SIUVĖJAS

AUGSTOS KOKYBĖS

RANKŲ DARBAS

ANGLIŠKOS MEDŽIAGOS

79 ir 81 St. Zotique St. E.

Tel. CR 7-0051. MONTREAL.

KULTŪRINĖ KRONIKA

Atkelta iš 4-to pusl.

raštus. Norintieji prisiminti rašytoją Antaną Škėmą, kviečia mi siųsti savo įrašus Fondui sekančiu adresu: Dr. J. Valaitis, 2547 W. 45th St., Chicago 32, Ill., USA.

KOMP. JUOZO BERTULIO SUKAKTUVĖS

Lietuvių Muzikos Komisija ruošia muziko Juozo Bertulio muzikos ir visuomenės darbuotės 50 metų sukakties minėjimą, kuris įvyks rugsėjo 30 d., 6 val. vakaro Chicagoje Jaunimo Centre (5620 So. Claremont). J. Bertulio kūrybos parodėlė ten pat atidaroma 5 val. vakaro.

Po susirinkimo apie 9 val. Shako's restorane (6301 W. 63rd Str.) ruošiamas vakarienis. Užsisakyti prašoma ne vėliau rugsėjo 22 l. pas A. Dzironą (YA 7-2322) ar Kreivėną (TO 3-1987).

VADOVĖLIS ŠEŠTADIENIŲ MOKYKLŲ AUGSTES NIESIEMS SKYRIAMS

Kad ir labai sunkiai ir pamažu, bet vistiek liuanistinės mokyklos turėja vadovėliai.

Su naujųjų mokslo metų pradžiai pasirodė augštesniesiems skyriams skirtas pedagogas Juozo Plačo paruoštas ir centrinės švietimo tarybos rekomenduojamas „Gintaras“. Išleido JAV L. B. Kultūros Fondas. Spausdino, iliustracijas parinko ir daili

čio; 2) Gydytojas gali perkelti ligonį iš bendros patalpos į mažesnę, jei tai yra mediciniškai reikalinga paties ligonio ar su juo esančių ligonių labui.

Quebeco provincijos residents susirgęs ir paguldytas ligoninėje kitose provincijose ar net už Kanados ribų, turi pats mokėti, bet vėliau Quobeco provincijos Ligoninės Draudimo Akto tarnyba jam grąžina išlaidas, jei jis buvo gydytas kvalifikuotoje ligoninėje.

Kad išvengus nesupratimų reikia priminti, už ką Ligoninių Draudimo aktas nemoka.

Šis aktas (tiksliau sakant — Sveikatos Ministerija) nemoka:

1) Neapmoka gydytojų sąsų kaitų už gydymą, operacijas, anestezijas ir kitus profesinius patarnavimus; 2) Nemoka už taip vadinamus „out-patient services“ — gydymą klinikose ir ambulatorijose, nors jos būtu ir ligoninės patalpose, bet ligoninės nepaguldytas ligoninėje; 3) Nemoka už greitosios pagalbos mašinas ar kitokias transportacijos priemones; 4) Nemoka už vaistus, naudotus ne ligoninėje.

J. Šemogas, M. D.

nai iliustravo Vladas Vijeikis. Iliustracijų tikrai gausu ir spaudos darbas vertas pagyrimo. Knygos gale 43 pusl. J. Plačo Lietuvos geografijos ir 37 pusl. kun. dr. V. Bagdanavičiaus paruoštas Lietuvos istorijos skyriai. Knygoje 15 puslapių spalvotų iliustracijų ir Lietuvos žemėlapis, kurie į eilinių puslapių skaičių neįskaityti. Kaina nepažymėta. Pardavinėjama po 4 dol.

Vadovėlyje patalpinta (pagal eilę) Vytės Nemunėlio, Antano Miškinio, Vytauto Tamulaičio, Putino, Vytauto Bičiūno, Kazio Binkio, Vlodo Vijeikio, Petro Vaičiūno, Šatrijos Raganos, P. Tamulio, Zemaitės, A. Vaičiūlaičio, Jono Aisčio, J. Plačo, Petro Babicko, J. Strolis, Stasio Būdavo, Jono Miškelgos, Vaižganto, Klemenso Griauzdės, Maironio, Vlodo Paulausko, Zauerveino, Vinco Kudirkos, Stasio Šimkaus, Juozo Gruodžio, Juozo Kreivėno, Putino, Stepo Zobarsko, Z. Gavelio, Petro Stelingio ir Kristijono Doneičio rašiniai — kūrinių.

Knyga įrašta į kietus viršelius ir tikrai malonu paimti į rankas ir skaityti.

Stepas Paulauskas.

JUOZUI MIKUCKIUI

poetui, visuomenininkui, kūrėjui — savanoriui, išgyvenusiam sunkius Lietuvos atsikūrimo laikus, kuriuos labai vaizdžiai aprašė atsiminimuose Rapoias Skipitis, sueina 70 metų amžiaus. Poetas stiprus, gyvas ir veiklus, dabar ruošia savo poezijos leidinį, kuris apims visą jo poetinę kūrybą. Rašo atsiminimus. Poetas J. Mikuckis dabar gyvena JAV, Baltimorėje. Linkime sveikatos ir ilgiausių metų!

ATSIŪSTA PAMINETI

„KARYS“. Po atostogų išėjo naujas dvigubas „Kario“ nr. 7 (1374) už rugpjūčio - rugsėjo mėnesius. Šio numerio turnyre įdėti šie rašiniai: P. Alšeno — Partizanų dvasios aidai, Z. Raulinaičio — Aisčiai karinės istorijos šviesoje, J. Vėgėlio — Lietuva buvo mintyse, O. Urbono — Didžiojo Šiaurės Karo frontas Lietuvoje, V. Kareivos — Pakalnė, J. Namiko — Pirminis Lietuvos kariuomenės štabo viršininkas, K. M. J. Šarūno — Sovietų S-gos nervintojų padaliniai, E. Šulaičio — Europos bokso pirmenybės. Be to, Saulė tremtyje, karinės žinios, lietuvių kariai laisvame pasaulyje, kronika, mirę atšargos kariai ir kt.

● Rašytojas Ant. Gustaitis šiais mokslo metais vadovaus Bostono liuanistinei mokyklai.

Įvairūs Draudimai:

GYVYBĖS, PENSIJOS, LIGOS ir kt. GAISRO, AUTOMOBILIŲ, VAGYSTĖS ir kt.

Vacys H. Žižys

Greitas ir sąžiningas patarnavimas.

Tel.: įstaigos VI 2-1427; namų LA 3-1084

Baltica Investment Corp.

Autorizuotas kapitalas \$ 120.000

prez. J. Skučas, RA 2-6152, 6966-44 Ave. Rsm.

Izd. E. Griganavičiūtė. Telef. RA 7-4097.

Reikalų Vedėjas D. N. Baltrukonis, CR 6-5075.

LIETUVIŠKOJE MEDŽIO DIRBTUVĖJE

BALTIC

Daromos įvairios durys, langai, virtuvėms kabinai ir kiti įvairūs medžio dirbiniai.

SAV. K. KIAUSAS ir J. ŠIAUCIULIS

yra tos srities specialistai su 22 metų praktika Lietuvoje, Vokietijoje, Anglijoje ir Kanadoje.

Lietuviams nuolaida.

Adresas: 547 Lafleur Str., Ville LaSalle,

Montreal, P. Q.,

Tel.: DO 6-3884.

SPORTAS

Atkelta iš 3-čio pusl.
IŠ VISUR

— Italijos futbolo komanda AC Roma pardavė 30 tūkst. nuolatinų bilietų visoms šiemetinėms rungtynėms.

— Austrija nugalėjo Sov. Sąją Maskvoje 1:0, o vengrai sunkiai susidorojo su rytine Vo kietija 3:2.

— Europos taurės laimėtojas — Lisbono Benfica įveikė pietinės Amerikos meistrų iš Montevideo 1:0.

— Vakarų spauda praneša, kad visi Bulgarijos geriausi sportininkai ir treneriai yra „treniruojami“ politiškai ir ideologiškai Sov. Sąj.

— Vienas geriausių Europos futbolininkų, čekų kilmės žaidėjas Kubala, atstovavęs paštutini ulaiuku FC Barcelonos komandą, pasitraukė iš komandos tarpo, paimdamas tik treniravimą to klubo jaunų žaidėjų. Paskutines jo rungtynes stebėjo beveik 80 tūkst. žiūrovų, o apie 65 tūkst. dol. pajamų iš rungtynių, buvo paskirti čekui.

— Vengrų futbolo sąjunga uždraudė savo rinktinės žaidėjams naudoti lengvas mašinas, kadangi yra mediciniškai įrodytas jų kenksmingumas kiekvienam sportininkui ir bendrai, kiekvienam žmogui: kas turi lengvą mašiną, t.y. ją vairuoja, tuo pačiu tas žmogus labai mažai vaikšto. Ėjimas priduoda žmogui energijos, palaiko puikią kondiciją. Vengrai mano, kad futbolininkas, važiuodamas ir grįždamas lengva mašina iš treningo, nepastebimai pats sau nuvagia dalį jėgos.

— Europos futbolo taurės rungtynėse Lenkijos Chožovė, to krašto meistris Gurnik iš Zabrze nugalėjo Anglijos meistrų 4:2.

— Montrealio futbolo treneris vėl pakeitė savo koman-

dos „kvortebeką“, tačiau jis atnešė ir pirmą pergalę prieš Otawą 26:12.

— Jau pradėtas ledo rutulio sezonas. Kol kas žaidžiamos tik draugiškos rungtynės.

Filmy menas

LA DOLCE VITA

Žmogaus akiratis — tai langas į pasaulį, į visus žmones, jų veiksmus ir aplinką. Jis gali su daug kuo nesutikti, daug kam priešintis — tai jo privilegija, o kartais ir pareiga. Bet jis negali ignoruoti tai, ką mato. Žinoma, jis turi mokėti atskirti gėrį nuo blogio, vieną patisavindamas, o kitą naikindamas.

Su šia mintimi galima pradėti kalbėti apie pagarsėjusį italų filmą „La dolce vita“ (Saldus gyvenimas). Filmas yra kontroversalus savo drąsiu žvilgsniu į moderniosios Romos demoralizaciją, kavinių visuomenę. Federico Fellini, statydamas šį filmą, mėgino moralizuoti ir

mokyti. Jis gerai supranta moderniosios civilizacijos išsigimimą ir jam atvaizduoti pasirodė rinki Romą, tą šventą miestą, didžiosios vakarų civilizacijos lopšį.

Filme nėra turinio tęstinumo, jį jungia tik keliama mintis, mėginta išreikšti kontrastais bei simboliais atskiruose įvykiuose. Parodomi atskiri išsigimimo pavyzdžiai, pabrėžiant artistų bei menininkų paviršutiniškumą, krintančią aristokratią, pseudointelektualų pasimetimą, religijos išniekinimą, įvairius lytinius iškrypimus ir skandalingų žinių seklius, nevertus žurnalisto vardo.

Atskiri filmo epizodai yra rami vienas su kitu pagrindinio veikėjo žurnalisto Marcello (Marcello Mastroianni) dalyvavimu juose. Jis atstovauja tolerantišką modernistą intelektualą. Nors jis ir maišosi į liguistoję masę, bet pats jai nepriklauso. Jis pažįsta ir stebi aplinkos paviršutiniškumą, bet dar užsilikęs žmogiskas estetiškas jausmas, kelią nuo žemės ir gyvenamos aplinkos. Tačiau šis jausmas jame sukelia vidinį kankinančią dualizmą, kurio jis negali išspręsti. Marcello akla į jėškio išsilaisvinimo iš šios problemos, bet veltui. Jis negali atsipalaiduoti nuo jį supančių, savotiškai patrauklių, bet skandinanti atmosferos. Vis jėškodamas ko nors nepaprasto, jis visai pasimeta ir pasileidžia tokia vaga, iš kurios nėra nei išėjimo, nei grįžimo. Tokiu būdu ir jis pats atsiranda toje beprasmiškoje būklėje, niekuo nesiskirdamas nuo tų, kuriuos kadaise pats stebėjo.

Iš tikrųjų tas „saldus gyvenimas“ nėra jau toks saldus — tai tik savotiškas realybės vengimas, nežinant, ko iš gyvenimo norima. Filme parodoma tokio tuščio gyvenimo logiška išeitis — savizudybė, nesvarbu, ar staigiai gyvybę nutau-

kiančia kulka, ar lėta, alkoholio apsvaiginta kasdienybė.

Filmas yra žiaurus savo aštria realybe, tačiau tos realybės atvaizdavimas, nors ir nebe priekaištų, yra vertas pagyrimo. Ypač įdomus dvigubos minties perdavimas. Marcello čia lyg yra padėtas po padidinamą stiklą ir atskirai studijuoja jama. Jo asmenyje matoma palaipsniui vystoma problema, vedanti prie degeneracijos. O kitas tuzinas charakterių praeina mažiau išryškinti, nes jų tikslas yra sukelti norimą pateikti bendrą vaizdą atskiruose atsitikimuose. Toji išsigimimo banga pagauna Marcello, ir kas žino, kiek ji dar kitų pagaus.

Filmas įskelbia gana aktualias socialines šiuo dienų problemas, ir rimtai galvojantiems asmenims gali būti labai įdomu praleisti tris valandas, žiūrint įvairių modernaus gyvenimo vaizdų, kurie netraukia, bet atstumia. Tas nuobodus aristokratiškas gyvenimas, siekiant vien kūrinių malonumų, yra beprasmiškas ir nepatrauklus. Toji išsigimusi aristokratiška pranta ir lyg veidrodyje pastebima savo šlykštumą, pasibaisėtiną veidą. Ji mato, kad jai dar iš tolo moja augštesni idealai, bet jais dažniausiai nesusižavi, nes vieniems jie atrodo per augšti, nepasiekiami, o kiti manoma, kad jau per vėlu. (JJ).

FANNY

Tai lengva prancūziško tipo komedija, maloni pasižiūrėti. Filmas statytas pačiam Marcellui uoste, atkurian uosto pakrantę gyvenančių mažų prekybininkų originalią atmosferą. Čia gyvena ir Fanny (Leslie Caron) su savo motina, žuvų pardavėja. Netoliese turi kavinę Cesar (Charles Boyer) su savo sūnum Mariumi (Horst Buchholz). Fanny labai susižavėjusi Mariumi, bet jis tesvajoja apie jūrą ir tolimas salas. Pirmą progą pasitaikius, Marius palieka Marseilės ir išplaukia į jūrą laimės, nes jis ne pasiryžęs eiti savo tėvo pėdais. Marius iškeliaujimą visi smarkiai pergyvena, išskyrus seną turtuolį (Maurice Chevalier), kuris dabar mato gerą progą vesti nusivylusią Fanny.

Ypač gerai vaidina Chevalier ir Boyer, abu seni filmų veteranai. Leslie Caron ir Horst Buchholz taip pat yra savo

vaidmenimis tinkami, primindami Romeo ir Juliją. Tačiau jiems gal trūksta gyvumo, atvaizduojant reikiamus charakterius.

Filmo vyksmas svyruoja tarp realybės ir fantazijos. Tai truputį blaško žiūrovą ir neleidžia nuspręsti, ar čia reikia juoktis, ar verkėti. Bet vis dėlto jame yra gana daug žaivaus, nors kartais tik suaugusiems tinkamo humoro. (JJ).

THE GUNS OF NAVARONE

Vaizduojami antrojo pasaulinio karo heroiški atsiminimai. Veiksmas vyksta vokiečių okupuotoje Graikijoje, kur aliančių sudaryta ekspertų grupelė turi susprogdinti vokiečių įtaisytą sunkias patrankas Navarone saloje. Patrankų sunaikinimas yra gyvybinis klausimas aliantams, nes pro jas negali praplaukti joks laivas. Paskutinis taip sumanias įtaisyto, kad jas galima sunaikinti tik pakliuvus į akmeninį urvą, saugojamą gerai organizuotos vokiečių karuomenės.

Tam sunkiam uždaviniui įvykdyti pasileidžia į nuotykinę kelionę šešių vyrų grupė. Pakeliui išryškinami šių likimo draugų charakteriai. Psichologinė kiekvieno asmens analizė atidengia jų slapčius motyvus, kurie juos visus suveda į bendrą tikslą. Tai yra pati įdomiausia filmo dalis. Taip pat reikia paminėti ir pasisekusį filmo humorą David Ni ven dėka.

Veikalas smarkiai perdėtas ir neįtikimas. Stengiamasi viską kuo realiausiai perduoti kaip tik tampa nerealu. Vis dėlto šis filmas, nors ir be reikiamos dinamikos, yra pakankamai patrauklus. (JJ).

LIETUVI, SKIRK VIENOS DIENOS UŽDARBĮ ŠALPAI

LIETUVIAI KURIA LIETUVISKĄ ŠEIMĄ

Savo laimei ir tautos gerovei. Kas neranda lietuviškos aplinkumoje, tesikreipia adresu: G. Žilvitis, 7722 George St., LaSalle, P. Q., Canada. Paslaptis garantuota. Patarna vėmas nemokamas, nes reikalas tautinis.

Penmans
MERINO
Apatiniai „95“ ir „71“ — neprilygstami šiluma ir patogumui.

Penmans
KELNAITĖS-JERSEYS-T-BALTINUKAI VYRAMS
Be rankovių sporto jersey, elast. juosm. kelnaitės.

Penmans
MOTERŲ IR MERGAIČIŲ APATINIAI
Baltin. ir keln. 2-4 ir 6 metų merg. Baltas medvilnės krašt. megztas baltin. ir keln. 8-16 metų merg. Mot. megz. apat. ir keln. iš balt. medvilnės, mazi, vidut., dideli.

Penmans T-BALTIN. **Penmans** DARB. KOJIN.

Penmans KITI GAMINIAI:
Pamušaluoti apatiniai, thermo — apatiniai, parkos, kumštinės, pirštinės, megztukai

Penmans BERNIUKAMS
Penmans turi kokybę, atlaikančią nerūpestingą nešiojimą, ko motinos ir nori savo vaikams.

Penmans KŪDIKIŲ APATINIAI — sujungtiniai, apjuosiamo stiliaus ir suseg. prieky, medviln. baltinėliai. Dydziai 3-6-9 mėnesių iki 1 ir 2 metų.

Penmans IŠEIGINĖS IR SPORTO KOJINĖS

GP-1-2A

Atvykę iš Lietuvos pasakoja

KAIP SOVIETUOSE DAROMI RINKIMAI

Apie sovietinius rinkimus pasakoja atvykę iš Lietuvos vyrai, buvę kolūkio pirmininku ir taip gi buvę sovietinių rinkimų komisijos nariais. Pasakotojas buvęs paskirtas į rinkimų komisiją renkantis Lietuvos Aukščiausiąją tarybą, kurios prezidentu pirmininku yra „prezidentas“ Justas Paleckis. Tai buvo rinkiminė apylinkė. Rinkimų dieną šį rinkimų komisiją kas valandą turėjo pranešti apie rinkimų eigą į rajoną.

Atidarius rinkimų būstinę atėjo trys balsuotojai. Po valandos laiko į rajoną buvo telefonu pranešta, kad jau balsavo 30 nušimčių balsuotojų. Iki 10 valandos atėjo dar 3 balsuotojai, o į rajoną telefonu buvo pranešta, kad jau balsavo 60 procentų. Po to retkarčiais ateidavo vienas kitas pilietis, bet nustatyta tvarka kas valandą buvo pranešama, kad jau balsavo 71, 79 ir tt.

Pasibaigus balsavimams, iš 230 turėjusių teisę balsuoti, balsavo tik 42 asmenys, bet į rajoną buvo pranešta, kad balsavo 99,95 nušimčių.

Pasakotojas rinkimų komisijos pirmininkui pastebėjęs, kad gi tebasavo tik 42 žmonės, tai iš kur gi tie 99,95? Pirmininkas atsakė, kad tas reikšmės neturi, nes visi įtrauktieji į rinkimų sąrašą turėjo teisę balsuoti, tai kas kaltas, kad jie ne atėjo balsuoti... Pagaliau, balsuojama vienu tiktu sąrašu, tai balsuoja mažiau, ar daugiau, reikšmės neturi, nes išrenkami žadėjo, bet nieko nedavė...

tie, kurie išstatyti, kitų išrinkti vis vien negalima... Jokių balsavimo įrodymų daiktų, bei jokių dokumentų į rajoną nebuvo suunčiama, — užteko vien pranešimo telefono.

Lietuvos žmonės atvirai kalba: balsuosi ar nebalsuosi; balsuosi už Paleckį, ar už Šumauską, — reikšmės nėra, nes ne jie valdo, bet Maskva valdo Lietuvą.

D. b. NUSTATĖ KYŠIŲ VIDURKĮ...

Matematika reikalinga, pasirodo ir kyšiams vertinti... Štai lenkų valdžios laikraštis „Pravda i Życie“ (13 nr.) nutarė, kad sovietinėje Lenkijoje kyšininkystė žydi. Laikraštis, kuris naudojasi tardymų medžiaga, susidomėjo, kokio gi dydžio daugiausia esti kyšių, ir nustatė, kad kyšių vidurkis su kasi tarp 1000 ir 5000 zlotų... Teismai Lenkijoje išsprendė 5,700 kyšių bylą, faktinai garsu „Pravda i Życie“, šis skaičius — tai tikrai mažas dalelė tikrovės, nes kyšininkystė sovietijoje žydi žydi... Ir tai rašo pačių sovietų spauda...

Tik R. Mizara to nežino ir nemato.

TUŠTI KIOSKAI

Lenkijos valdžios savaitraštis „Swiat“ rašo, kaip valdžia buvo pažadėjusi, jog kioskuose bus užtektinai alaus, selterio ir vėsinančių gėrimų. Tuo gi tarpu, užteko dviejų šiltų dienų, kad Varšuvos kioskai buvo tušti ir nepapildomi.

Taupyk ir skolinkis

Toronto Lietuvių Kredito Kooperatyve „PARAMA“

Bustinė: Lietuvių Namai

1129 Dundas St. West, Toronto 3, Ont., tel. LE 2-8723

Už santaupas moka nuo 4% ligi 5%.

Už asmenines paskolas ima tik 8%.

Už paskolas morgičius — 7%.

Paskolos mirties ir invalidumo atveju apdraustos.

Visų narių gyvybę apdrausta santaupų dydy.

Darbo valandos:

Pirmadieniais ir penktadieniais nuo 10 v. r. ligi 1 val. p. p. ir vakarais nuo 5.30 ligi 9 v. v.

Antradieniais nuo 10 v. r. ligi 1 v. p. p. ir vakare nuo 7—9 v.

Trečiadieniais ir ketvirtadieniais nuo 10 v. r. ligi 1 v. p. p.

1000 Kalėdinių siuntinių be uždarbio!

Lietuvių Prekybos Bendrovės Vadovybė naudoja šia progą padėkoti visiems bet kur pasaulyje gyvenantiems lietuviams už tą didžiulę paramą, kurios susilaukėme praėjusiais metais. Reikšdami savo nuoširdų ačiū, pagal savo įprastą tradiciją DAR KARTĄ (5-tuosius metus) jaučiamės įgalioti duoti visiems lietuviams, kaip dovana, savo uždarbį nuo

1.000 SPECIALIŲ KALĖDINIŲ SIUNTINIŲ.

Labai rūpestingai apsvarstę savo ligšiolinį patyrimą ir daugelio klientų pageidavimus, parinkome tam reikalui kuo naudingiausius siuntinius ir šįkart siūlome 4 skirtingus

KALĖDINIUS SIUNTINIUS BE UŽDARBIO.

KALĖDINIŲ SIUNTINIŲ NR. 1 sudaro:

- 1) 3¼ jardų vilnonės medžiagos vyriškam ar moteriškam kostiumui, tamsiai mėlynos, rudos ar tamsiai pilkos;
 - 2) 4 jardai skalbiamo aksomo suknelėi ar moteriškam kostiumui, žalio, šviesiai ar tamsiai mėlyno;
 - 3) 3 jardai poplino marškiniams ar bliuzei, balto.
- Normali šio siuntinio kaina yra \$ 36.00.
Kalėdinė kaina **be uždarbio** už siuntinį Nr. 1 yra tikta — \$ 29.50 įsk. visus mokesčius.

DVIGUBĄ KALĖDINIŲ SIUNTINIŲ NR. 1 sudaro:

- 1) 6½ jardų vilnonės medžiagos 2 vyr. ar mot. kostiumams, tamsiai mėlynos, rudos ar tamsiai pilkos;
 - 2) 8 jardai skalbiamo aksomo 2 suknelėms ar mot. kostiumams, žalio, šviesiai ar tamsiai mėlyno;
 - 3) 6 jardai poplino marškiniams ar bliužėms, balto.
- Normali šio siuntinio kaina yra \$ 66.00.
Kalėdinė kaina **be uždarbio** už dvigubą siuntinį Nr. 1 yra — tikta \$ 57.40.

KALĖDINIŲ SIUNTINIŲ NR. 2 sudaro:

- 1) 3¼ jardų vilnonės medžiagos vyr. ar mot. kostiumui; tamsiai mėlynos, rudos ar tamsiai pilkos;
 - 2) 3 jardai vilnonės medžiagos mot. ar vyr. paltui, žalios, mėlynos, tamsiai mėlynos ar juodos;
 - 3) 4 jardai skalbiamo aksomo suknelėi ar mot. kostiumui, žalio, šviesiai ar tamsiai mėlyno;
 - 4) 4 jardai gėlėto nailono suknelėi ar 2 bliužėms, daugiaspalvio;
 - 5) 3 jardai poplino marškiniams ar bliužėms, balto.
- Normali šio siuntinio kaina yra \$ 62.00.
Kalėdinė kaina **be uždarbio** už siuntinį Nr. 2 yra tikta — \$ 55.00 įsk. visus mokesčius.

Jei pareikalausite, mes taip pat oro paštu nemokamai pasiųsime savo bendrinį katalogą, kuris apima labai didelį prekių pasirinkimą, ir savo standartinių siuntinių sąrašą, kurių kainos

LIETUVIŲ PREKYBOS BENDROVĖ

341 Ladbroke Grove,
London, W. 10.
England.

TAUTOS NAMAMS HAMILTONE,

statyti vėjus turi nuostabiai di sklype, turėsime gražų, didelį delį pritarimą, netik hamiltoniečių, bet ir apylinkės lietuvių. Nuo š. m. balandžio 27 d. naujai stojantieji ir senieji LN nariai bendrą vėjus sumą jau pakėlė iki 30,000 dol. Toks didelis mūsų vieningumas teikia vilčių, kad ateinančiais metais nupirktame miesto centre

A. LIUDŽIUS, B. L.,

Viešasis Notaras
(Notary Public)

Advokatas iš Lietuvos.
Namų, žemės ar bet kurio biznio pirkimo-pardavimo dokumentų sudarymas ir visi kiti notariniai reikalai.
Teisiniai patarimai.
Morgičiai.

Ištaiga: JA 7-5575;
Namų: FU 3-8928.

20 King Street East,
Hamilton.

GIMNAZIJAS BAIGĖ

3 abiturientai — Dalia Paulaitė, Vida Staniūtė ir Aloyzas Viskontas. A. Viskontas baigė su pagyrimu ir gavo iš Board of Education of Ontario vieną kartą \$250 stipendiją. Linkime mokslų siekiančiam mūsų jaunimui pasisekimo jų studijose universitete!

Sk. St.

DU NEPILNAMEČIAI

jaunuoliai yra tardomi policijos ryšium su kilusiais gaisrais šv. Lauryno ir Vilniaus Aušros

TAUPLYK IR SKOLINKIS KOOPERATINIAME BANKELYJE „TALKA“

Išduodamos asmeninės paskolos iki 3,000 dol., morgičių paskolos iki 50% turto vertės.

Nemokamas gyvybės ir paskolų draudimas.

Pilnas čekių patarnavimas.

Darbo dienos:

Pirmadieniais — penktadieniais 9 val. — 1 val. p. p.

Antradieniais ir penktadieniais 5 val. — 8 val. vakaro.

20 King St. E. Room 13.

Tel. JA 7-5575

KALĖDINIŲ SIUNTINIŲ NR. 3 sudaro:

- 1) 6½ jardų vilnonės medžiagos 2 mot. kostiumams, tamsiai mėlynos ar pilkos;
 - 2) 6½ jardų vilnonės medžiagos 2 vyr. kostiumams, tamsiai mėlynos, rudos ar tamsiai pilkos;
 - 3) 8 jardai skalbiamo aksomo 2 suknelėms ar mot. kostiumams, žalio, šviesiai mėlyno ar tamsiai mėlyno;
 - 4) 4 jardai gėlėto nailono suknelėi ar bliužėms, daugiaspalvio;
 - 5) 3 jardai poplino marškiniams ar bliužėms, balto.
- Normali šio siuntinio kaina yra \$ 101.60.
Kalėdinė kaina **be uždarbio** už siuntinį Nr. 3 yra tikta — \$ 79.00 įsk. visus mokesčius.

Visos šių 4 siuntinių medžiagos yra eksportinės rūšies angliskos medžiagos.

TURINT GALVOJE LABAI SĖKMINGĄ MŪSŲ PREKIAVIMĄ 1960-61 METAIS, MES ESAME PAJĖGŲ ŠIŲ METŲ KALĖDINIAMS BE UŽDARBIO SIUNTINIAMS PASIŪLYTI NAUJAS MEDŽIAGAS, SPECIALIAI MUMS GAMINTAS, ŽYMAI GERESNĖS RŪŠIES IR PATRAUKLESNIO RAŠTO, ŽEMESNĖS KAINOMIS NEGU PRAEITAIS METAIS.

Paprastus, nes oro paštu nemokamai siųsime medžiagų pavyzdžius ir bet kurį pasaulio kraštą.

Mūsų šiuos Kalėdinius **be uždarbio** siuntinius gali užsisakyti kiekvienas lietuvis, vis tiek, ar jis būtų mūsų klientas, ar kurių nors kitų firmų. BET KADANGI MES NORIME BŪTI VIENIEMSI VIENODAI NEŠALIŠKI, TAI NUSTATĖME, KAD IŠ KARTO VIENAS ASMŪ GALI UŽSISAKYTI NE DAUGIAU KAI PO VIENĄ KIEKVIENO TŲ SIUNTINIŲ. MES PRIIMSIME PO \$ 1.00 užstatą, kuris 8 savaitės patikrins teisę ir bet kurį Kalėdinį **be uždarbio** siuntinį.

Mes esame tikri, kad jūs žinote tai, jog bet kurioje kitoje firmoje už panašius siuntinius jūs sumokėtumėte bent po dvigubai tiek. **Tai gi nesvyruokite ir tuojau siųskite užsakymus**, kad galėtumėte laiku pasiųsti siuntinius, kad būtų gauta Kalėdoms.

Mes garantuojame:

1. Kiekvienas siuntinys bus pristatytas.
2. Jei siuntinys dingtų, mes grąžinsime pinigus, arba nemokamai pasiųsime kitą siuntinį.
3. Apmokėsime visus mokesčius, dėl to gavėjai Lietuvoje, su laukę siuntinio, nieko nebeturės primokėti.
4. Medžiagas **visas** siųsime tikta pagal pavyzdžius.

kartu su visais mokesčiais yra nuo \$29.00 iki \$125.00, o taip pat ir naujai sudarytąjį MAISTO gaminių standartinį kaino raštą.

NEPAPRASTAS KULTŪRINIS ĮVYKIS HAMILTONE!

MALONIAI KVIEČIAME VISUS TAUTIEČIUS
ATSILANKYTI Į VASARIO 16-TOS GIMNAZIJAI
REMTI KOMISIJOS HAMILTONE RENGIAMĄ

Stasio Pilkos Rečitalių -- koncertą

kuris įvyks

1961 m. spalio 1 d., Lietuvių Namuose

PROGRAMĄ IŠPILDYS BUVĘS LIETUVOS VALS-
TYBINIO DRAMOS TEATRO REŽISORIUS - AKTO-
RIUS STASYS PILKA, SOLISTĖ LILIJĄ ŠUKYTĖ IR
SOLISTAS VACLOVAS VERIKAITIS. AKOMPO-
NUOJA MUZ. - KOMP. STASYS GAILEVIČIUS.

Į Pelnas skiriamas Vasario 16 Gimnazijai.

Pradžia 5 v. v.

Vasario 16 G-jai Remti K-ją Hamiltone.

Vartų parapijų bažnyčioje. Jų pavardės policija laiko paslaptį je.

IŠ LIETUVOS

pas savo gimines Hamiltone, atvyko 80 m. amž. Emilija Meškauskienė. Senutė gavo pirmąsias leidimą nuvykti į Prancūziją ir iš ten kanadiečių gminių buvo iškviesta į mūsų koloniją. Nežiūrint amžiaus, E. Meškauskienė yra stipri, labai mėgsta gamtą, kiekviena sekma dienį lanko VA parapijos bažnyčią.

KAM BŪTI

ši šeštadienį namuose, jeigu sportininkų pasilinksminime pamatysime visus savo pažįstamus ir prietelius, prie geros Benni Ferri muzikos, didelės ir turtingos loterijos, galėsime įdomiau praleisti laiką kaip prie televizijos aparato, ar prie kokių nors namų ruošos darbų? Tikrai neverta save „uždaryti“ tarp keturių sienų, nes didelė ir graži Knights of Columbus salė (222 Queenston Rd.) laukia visų hamiltoniečių

Be knygos nėra kultūros

Viena žinokime: knyga yra tas, kas užpildo ir laisvą laiką, ir nemigo naktis, ir bet kurią negerą nuotaiką. Knyga be to, suteikia naujų minčių, atidaro naujas, plačias padaires ir patenkina dvasiškai. Todėl įsigykime sau ir dovanų artimiesiems, vaikams ir jaunimui.

Plokštelės. MILŽINO PAUNKSMĖJE,

3 ilgo grojimo, 3 valandoms su puikiu albumu. \$ 15.00
Plokštelė, ŽIRGINĖLIAI, ilgo grojimo. \$ 5.00
B. Brazdžionis. VIDUDIENIO SODAI. \$ 4.00
Rapolas Skipitis. NEPRIKLAUSOMĄ LIETUVĄ
STATANT. Atsiminimai. \$ 5.00
A. Tuly. TOŽŲ KLUBAS. Novelės. \$ 3.00
Topografinis ŽEMĖLAPIS, 125 lapai.
Sužymėti kaimai ir vienkiemiai. 25.00
Liet. liaud. menas. MEDŽIO DIRBINIAI. 6.00
A. Baranauskas. KALVOS IR LANKOS. 1.50
V. Pietaris. ALGIMANTAS. I ir II tomai. 4.00
Prof. J. ERETAS. STASYS ŠALKAUSKIS. 5.00
Pr. Naujokaitis. UPELIAI NEGRĮŽTA Į KALNUS, rom. 5.00
Jonas Mačys - Kėkštas. POEZIJA. 2.00
Alb. Baranauskas. SNIEGO PLATUMOS. 1.30
Šventojo istorija. SENASIS ĮSTATYMAS. 1.00
F. E. Sillanpaa. SILIJA. Romanas. 3.50
Selected Lithuanian. SHORT STORIES. 5.00
M. Biržiška. DEL MŪSŲ SOSTINĖS. 3.00
V. Ramonas. MIGLOTAS RYTAS. 2.00
J. Sužiedėlis. ŽALGIRIS. 2.00
Felix Timmerman. KAIMIETIŠKOJI PASAKA. 1.50
Skaitymai. SAUJA DERLIAUS. 6.00
J. Savickis. ŽEMĖ DEGA. I ir II t. po 3.00
A. Žmuidzinavičius. PALETĖ IR GYVENIMAS. \$ 6.00
R. Spalis. GATVĖS BERNIUKO NUOTYKIAI. 5.50
A. Radžius. PAUKŠČIŲ TAKAS. \$ 1.50
Dr. A. Šešplaukis. PRATIMINĖ LIET. KALBOS

GRAMATIKA

A. Merkulis. TUMAS VAIZGANTAS. 6.00
Dr. J. Kaškelis. KOMUNIZMAS BE KAUKĖS. 1.50
7-tos Lietuvių dienos METRAŠTIS. \$ 1.00
N. Mazalaitė. PJOTIES METAS. Romanas. \$ 3.75
Kazys Jakubėnas. UŽIA MELSVAS SILAS. \$ 4.00
Maironis. RINKTINIAI RAŠTAI I ir II tomų po 3.50
J. Savickas. ŠVENTOJI LIETUVA. Romanas. \$ 3.00
I. Joergo. TAIKA ATEINA Į SLENĮ. Romanas. \$ 1.25
J. Sužiedėlis. ŽALGIRIS. Romanas. \$ 1.25
E. Ozekienė. PRIE NEMUNO. Romanas. \$ 5.00
Grimų PASAKOS. Iliustruota. \$ 3.00
St. Būdavas. RŪSTI SIENA. Apsaka. \$ 1.40
A. Giedrius. PASAKĖČIOS. \$ 2.00
J. Ignatonis. IR NEVESK Į PAGUNDĄ. Romanas. \$ 3.00
J. Gandrimas. IŠ LIETUVOS MUZIKINĖS

KŪRYBOS ISTORIJS.

A. Gustaitis. LIETUVA — EUROPOS NUGALĖTOJA, iliustruota. \$ 2.50
Algirdas Gustaitis. ALGIS TRAKYS IR TAKSIUKAS ŠLEIVYS. Jų nutikimai Lietuvos kaime. Kova su gaidžiu. \$ 2.00
Bronys Raila. TAMSIAUSIA PRIEŠ AUSRĄ. 5.00
Mykolas Slezevičius. KELIŲ AUTORIŲ
ATSIMINIMAI. \$ 5.00
Fr. Mauriac. GIMDYTOJA, romanas. 1.75
A. Kutkus. ARTISTO ATSIMINIMAI. 2.00
Levinas - Banišauskas, ANGLIAKASIŲ ATSIMINIMAI. 3.00
J. M. Valter. SIDABRAS PRIE SANDAVAKO, Sibiro romanas. 1.25
Lietuviškasis LIBERALIZMAS, 12 autorių. 3.00
Mokyklai ir gyvenimui. LIETUVOS ŽEMĖLAPIS. 3.50
Su aiškinimais, vietų vardais ir tt.

Žurnalas LIETUVA

M. Katiliškis. MİSKAIS ATEINA RUDUO. Romanas \$ 5.00
P. Babickas. DRAMBLIO KOJOS. \$ 2.00
S. Miglinas. PAVERTOJI LIETUVA. 1.50
S. Miglinas. LIETUVA SOVIETINĖS AGRESIJOS DOKUMENTUOSE. 1.50
„STUDENTŲ VARPAS“ 0.50
J. Mingirdas. PATARLĖS, PRIEŽODŽIAI, POSAKIAI. 3.50
„VARPAS“ (dvigubas). 2.00
Dr. J. Prunskis. RINKTINĖS MINTYS. \$ 4.00
J. Simonaitytė. PENKIŲ PAVASARIŲ AUDROJ. 2.50
E. Bačelis. KOLCHOZAI LIETUVOJE. 0.50
Karolė Požeraitė. DIDVYRIŲ ŽEMĖ. 1.50
Paulius Jatulis. PO TUKSTANČIAIS KAUKIŲ. 1.50
V. Čižiūnas. TAUTINIS AUKLĖJIMAS ŠEIMOJE. 1.50
B. Pūkelevičiūtė. METOGĖS. 1.00
Merimee. KOLOMBA, romanas. 2.50
B. Stundžia. BURIJAVIMAS IR JORININKYSTĖ. 2.00
K. Požeraitė, NUSIDĖJĖLĖ, romanas. \$ 2.—
J. Gruodis, VISUR TYLA, AGUONĖLĖS, RŪTA, RUGIAGĖLĖS. \$ 1.50
Dr. K. Grinius, ATSIMINIMAI ir MINTYS. \$ 1.50
P. Orintaitė, MARTI IŠ MIESTO. \$ 0.75
V. Tamulaitis, SUGRĮŽIMAS. \$ 1.10
Vytenis, RAUDONOJI ŽVAIGŽDĖ, žudynės. \$ 0.75
Prof. Roemeris, LIETUVOS SOVIETIZACIJA. \$ 0.25
Pinigus siųskite adresu: 7722 George St., Ville Lasalle, Montreal 32, P. Q., Canada.

pirmame sportininkų rudens Namus pasistatysime pačiu rei pasilinksminime. Čia bus ir lo kalingiausiu metu. Jau eič me terija ir staliuka, laimėjimui, tų buvo sunkumų su patalpų vienu žodžiu — linksma ir sningu! Pradžią 7 val. 30 min. B. STOVYKLAVIETĖS REIKALŲ LSR D-jos valdyba, įsitiki nusi, kad viena kolonija nepa jėgi, nutarė tuo reikalu tartis su kaimyninėmis kolonijomis. P. LN PLYTŲ platinimo vajui valdyba ruošia si visu atidumu. Jau dabar ora šome visus tautiečius šiam rei kalui paskirti bent po penkinę, o kas ekonomiškai tvirtesni, ne pagalidime ir daugiau. Šios lė šios duos lietuvišką naudą mums patiems, nes neišeis iš kolonijos ribų. Atrodo, kad L. Gautos iš plytų platinimo lė šos eis LN Kultūros Fondui, ku rio tikslas finansuoti įvairias lie tųvybės išlakymo sritis, tad kviečiame lietuvių į šį vajų re Liet. namuose nuo spalio 1 d. ir 15 d. bus laisvi 3 butai, ku rių kaina po 60 ir 65 dol. mėne siui. Kas norėtų juos išnuomo ti prašome kreiptis į Kostą Gru dzinską, gyv. 14-me bute.

Filmas ir pranešimas apie Lietuvą

KAIP ATRODO DABAR VILNIUS IR KAUNAS, KAIP JUOSE GYVENA LIETUVIAI, KĄ JIE DIRBA IR KAIP JAUČIASI, PATIRSITE IŠ SALOMĖJOS NARKELIŪNAITĖS PRANEŠIMO IR FILMO.

ŽURNALISTĖ Salomėja Narkeliūnaitė yra viena iš ne daugelio Amerikos lietuvių, paskutiniu laiku aplankiusių Lietuvą. Šią vasarą ji buvo pas savo gimines ir artimuosius Vilniuje ir Vilniaus krašte.

NARKELIŪNAITĖ yra Vilniaus krašte gimusi ir augusi, o Vilniaus mieste ėjusi mokslus ir tenai pradėjusi savo žurnalistinę praktiką. Ji gerai pažinojo Vilnių visais laikais — lenkų

okupacijos metu, lietuviams atgavus Vilnių, pirmuoju bolševik mečiu ir vokiečių. Šią vasarą ji gavo progos pamatyti ir dabartinį Vilnių sovietinamoje Lietuvoje.

NUO PAT ATVYKIMO į Ameriką 1949 m. iš Vakarų Vokietijos stovyklų. Narkeliūnaitė rašo Amerikos lietuvių spaudoje, ir jau dešimtį metų, kai yra „Draugo“ korespondentė Jungtinėse Tautose.

PUNSKO LIETUVIUS ir jų gyvenimą Lenkijoje ji 1958 m. pirmoji aplankė ir aprašė. 1959 m. ji apkeliavo žymesnes lietuvių gyvenamas vietas Vakarų Vokietijoje, ryšium su pasauliniais Pabėgėlių metais ir ryšium su 15 metų sukaktimi, kai tūkstančiai lietuvių II Pasaulinio karo sūkruose apledo savo

gimtąjį kraštą. Tuos išpūdžius ji aprašė ir užfiksavo filme, kurį yra rodžiusi visoje eilėje Amerikos lietuvių kolonijų.

KELIONĖ Į LIETUVĄ Narkeliūnaitės buvo asmeniska, nesurišta su laikraščiu. Ji keliavo ne kaip korespondentė, bet kaip privatus asmuo. Nežiūrint to, pastabi žurnalistės akis leido jai pažvelgti į Vilnių ir kitas jos aplankytas vietas plačiau nei giminių lankymu galima ribotis.

SPALIO 7 D., 7.30 valandą vakaro Aušros Vartų salėje, 1465 rue de Seve, Cote St. Paul, Montreal 20, ji pasidalins su montrealiečiais savo kelionės išpūdžiais ir parodys spalvotą filmą, kurį susuko tos kelionės metu. Parodys, kaip spėjama, ir daugiau.

MONTREAL

LIETUVIŲ MOKYKLOSE PRADEDAMI MOKSLO METAI

Lietuvių mokyklose, kurios veikia tikrai vieną dieną per savaitę, šeštadieniais, mokslas pradėdamas šį šeštadienį, rugsėjo 30 dieną.

Pradžios šeštadieninėse mokyklose

mokslas pradėdamas šeštadienį, rugsėjo 30 d., lygiai 9 val. ryto. Pamokos vyks tose pačiose mokyklose, kaip ir pernai: Aušros Vartų (vedėjas A. Blauzdžiūnas) (Cote St. Paul, 5525 Angers St. (prie gatvės, kuri atsiremia į Church gatvę, stoji autobusas, kursuojąs Church gatve) ir Dr. Vinco Kučkos (vardo mokykla Rosemounte, (vedėja šiemet p. Blauzdžiūnaitė) 3125 Dandurand, kampos 8 Ave (įėjimas iš Ave).

Oficialaus mokslo metų atidarymo mokiniai renkas Aušros Vartų salėje spalio 1 d., sekmadienį, 10 val. 30 min. 11 v. organizuotai dalyvauja pamaldose ir po pamaldų — Akte salėje. Visi mokiniai atvyksta apsirengę: mergaitės vietinių mokyklų uniformomis, berniukai — baltais marškiniais ir kostiumais.

Pranešama, kad prie abiejų mokyklų veiks paruošiamieji skyriai, kurie paruoš mokinius į pirmuosius skyrius. Į paruošiamuosius skyrius priimami vaikai nuo penktų metų.

Visi tėvai lietuvių kviečiami savo vaikus leisti į šeštadienines lietuvių mokyklas, kuriose jie pramoks lietuvių kalbą ir kitų lietuviškų dalykų ir tuo praplės savo žinių akiratį, kas jiems padės lengviau ir geriau

mokyti ir anglų bei prancūzų mokyklose.

Mokytojų pageidavimai tėvams

Mokytojai kreipiasi į tėvus ir prašo didesnio ir glaudesnio jų bendradarbiavimo su mokytojais. Tėvai kviečiami dažniau atvykti į mokyklą ar telefonu pasiteirauti pas mokytojus apie savo vaikus. Vaikai, matydami, tai, stropiau mokysis. Be to, mokytojai prašo tėvus stropiau sekti savo vaikų užrašų knygeles, kuriose kas šeštadienį įrašoma, kas mokiniui užduota. Sekant tuos užrašus, tėvams bus lengviau prižiūrėti vaikus, kad į mokyklą jie eitų paruošę pamokas, kad neštų į mokyklą knygas, sąsiuvinius, rašymo priemones ir kad nesineštų žaizdų ir nereikalingų knygų. Nepašalinant svarbių naminių darbų reguliarius mokyklos lankymus, tai tėvai prašomi be svarbių priežasčių neleisti vaikams apieiti pamokų. Einant į pirmąją pamoką, šį šeštadienį, mokiniai, kurie turėjo vašaros darbų, juos turi atnešti šį šeštadienį.

Augštesnieji kursai mokslą pradeda sekančią, spalio 7 d., šeštadienį, 10 valandą ryto prancūzų mokykloje, kampos Desmarchais ir Lauren deau (Cote St. Paul), netoli nuo Aušros Vartų bažnyčios.

Visi baigusieji šeštadienines pradžios mokyklas kviečiami į Augštesniuosius kursus. Be to, į Kursus priimamas vyresnio amžiaus jaunimas, kuriam į pradžios mokyklą jau nėra kaip eiti dėl savo amžiaus ir išaugimo.

Dr. V. PAVILANIS

3439 Beaconsfield,
N. D. G., Montreal.
HU 1-8437

Dr. A. O. JAUGELIENĖ

Dantų Gydytoja
1410 Guy St., 1 a. 11 kamb.
WE 2-6662; namų PO 8-8096

Dr. J. ŠEMOGAS

5441 Bannantyne, Verdun.
Pirmadienį ir ketvirtadienį 2—4 p. m.
antradienį ir penktadienį 7—9 p. m.
šeštadienį 11—1 p. m.

PO 7-3175; namų DO 6-9582.

DANTŲ GYDYTOJAS

Dr. J. MALISKA
1396 St. Catherine St. W.
Siute 419, tel. UN 6-8235
Namų tel. DO 6-0682

Nosies, gerklės ir ausų specialistas ir chirurgas

Dr. R. CHARLAND
78 St. Joseph Blvd. W.
VI 2-9958

Dr. E. Andrukaitis

956 SHERBROOKE E.
Tel.: LA 2-7236

ADVOKATAS

STASYS DAUKŠA, LL. D.
4 Notre Dame St. E.
Suite 901
UN 1-8933

ADVOKATAS

JOSEPH P. MILLER,
B. A., B. C. L.
Suite 205
168 Notre Dame St. E.
UN 6-2063 ir UN 6-2064

Resid.: 40 Lafleur,
LaSalle. DO 6-1570

NOTARAS

JUOZAS BERNOTAS
B. A., B. C. L.
215 St. James West,
7 augštas.
Tel.: AV 8-3115.

AUŠROS VARTŲ PARAPIJOS ŽINIOS

Mokslo metus pradėdant, žmogaus dvasios pakilimas jo sios praturtinimas visad buvo žmonijos didysis uždavinys. Juk tik subrenus žmogaus dvasia tegali kurti kultūrą, pilnai tegali įvertinti dvasios vertybes, tik ji reikią pagarbą žmogui, tik ji gina žmogaus teises, stovi tautos ir žmonijos laisvės sargyboje. Turtingos dvasios žmogus yra didi dovana tautai ir visuomenei. Jis — lyg švyturys — šviečia savo aplinkoje, vadovauja ir padeda jai. Šią nepaprastai svarbią tiesą turi suprasti pirmoje eilėje tėvai.

Dėl to prašoma nesivaržyti ir abejojant dėl ko nors prašoma ateiti išsiaiškinti.

Augštesniųjų veikia du kursai. Vyresnis jaunimas, išsiaiškinęs pasiruošimą, gali stoti tiesiai į antrą kursą ir per metus baigti Kursus.

Augštesniųjų kursų tęsinys yra Seminaras, kurio šiemet veiks du, o gal ir trys laipsniai. Į pirmąjį laipsnį kviečiami pernai baigusieji Augštesniuosius kursus, į antrąjį — pernai metais lankiusieji Seminarą. Trečią laipsnį norima sudaryti iš akademikų. Čia akademiniu būdu būtų aiškinamasi įvairiausiais klausimais, neišleidžiant iš akių račio lietuviškojo aspekto.

Kursų bei Seminaro vedėjas yra Dr. H. Nagys, inspektorė Br. Lukoševičienė, Globejas T. J. Borevičius, S. J., kuris yra vienas lietuviškųjų mokyklų Globėjas.

Tėvai ir jaunimas kviečiami atidžiau susidomėti lietuviškomis mokyklomis ir jomis pasinaudoti, nes visokiu atveju ir visokių atžvilgių tai yra ne tik reikalinga, bet ir naudinga — ir kitose mokyklose ir platesniame gyvenime.

ARCH Realities R'd.

Pr. Rudinskas, HU 1-2957

2415 Park Row East N. D. G. VERDUN, Champlain Blvd., 4 butai po 4 ir 5 kambarius, išnuomoti po \$ 70. Kaina \$32,000. Geras namas, didelis lotas.

LASALLE, Riverside, nauji namai, 4 butų po 4 ir 5 kambarius, išnuomoti po \$85.00. Kaina \$39,000. Nuomininkai patys apmoka šildymą.

ŠV. KAZIMIERO PARAPIJOS ŽINIOS

Pirmoji parapijos grybų vakarienė įvyks rugsėjo 30 d., 7 val. 30 min. Parapijiečiai prašomi atsilankyti Bus ir muzika Parapijiečiai rugs. 24 d. 3 v. p. p. gausiai susirinko aplankyti savo giminių ir artimųjų kapus.

Gregorianinio giedojimo kursai pradėdami pirmadieniais vakare nuo 8 val. iki 9.30 arkų vyskupijoj, rue de la Cathedra! 1111; kursai dovanai, tik įsirašymas 3 dol. Kas po vienerių metų išlaikys egzaminus, gaus giedojimo diplomą.

Rinkliava sekmadienį davė 117.07 dol.

Bazaras skelbiamas lapričio 24—25 ir 26 dd.

Jie investuodami savo širdies, dvasios ir darbo turtą, privalo nepamiršti, kad geriausias ir pelningiausias investavimas — tai išmoksinti savo vaikučius. Tai svarbi, bet kartu ir labai sunki pareiga — tėvams ir vaikams. Tėvams, nes jiems reikia pasiaukoti sudarant vaikams sąlygas eiti mokslui, ir vaikams — kadangi jiems reikia dirbti. Be to, lietuvis tėvas privalo žinoti, kad jojo vaikų švietimas sudaro dvi dalis: pirmoji — tautiška religijai ir antroji dalis — mokslo linij. Abi šios dalys yra būtinos, gyvybinės. Brangūs tėvai, švieskit savo vaikučius. Visi lietuvių vaikučiai turėtų lankyti lietuviškas šeštadienines mokyklas. Tėvai galėdami leisti ir to nedarydami, apiplėšia tautinį vaiko lobyną. Tėvai galėdami leisti mokslui ir nepadėdami, vaikams, uždaro jiems vartus į gyvenimą. Labai džiugu, kad Montreale lietuvių šia prasme yra sąmoningi, pareigingi. Bet šioje srityje būkime visi ištvermingi.

Šeštadienį šv. Onos diejos susirinkimas posėdžių kambaryje, klebonijoje, 7 val. vak.

ANTANAS GRAŽYS

praneša savo klientams

ir interesuotiems jo patarnavimu, kad dabartinis jo telefonas yra 739-9328. Jis atstovauja aliejaus (kurui) kompanijas, o taipgi atstovauja kompanijas, kurios įrengia centralinį šildymą ir atlieka šildymo įrengimo pakeitimus, pav. iš anglies aliejų ar gazą, ar iš aliejaus ir gazą.

Juozas Gražys kailių siuvėjas

SIUVU PAGAL UŽSAKYMUS IR PARDUODU GATAVUS KAILINIUS PALTUS, ŽAKETUS, STOLĖS.

Taisau ir remodeliuoju senus.

Primu vasaros laikymui.

6396 BANNANTYNE, VERDUN.

Tel.: dienomis AV 8-2352 po 6 val. PO 7-6183.

Taupyk ir skolinkis

SAVO KREDITO KOOPERATYVE „LITAS“

Santaupos pilnai apdraustos. Paskolos lengvai ir greitai duodamos bet kokiam geram tikslui. B ankas veikia: Šiokia dienais 1451 Crawford Bridge Ave, Verdun — pirmadieniais nuo 10 iki 1 val., ir nuo 7 iki 8 val., trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 8 val. Sekmadieniais Aušros Vartų Parapijos salėje nuo 10 val. 30 min. iki 1 val.

Visais paskolų reikalais kreiptis pas Ved. padėjėją Pr. Rudinską, tel. HU 1-2957.

Pirm. J. Bernotas, AV 8-3111. Ved. D. Jurkus PO 7-4280

TORONTO

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS VAJUS?

Prisikėlimo parapijoje nuo pirmosios katalikiškų gimnazijų staitybai.

Ma, kad bus praveistas piniginis vajus, kuris truks trejus metus. Surinktų pinigų dalis liks parapijai, o kiti eis Toronto vyskui.

PAMALDOS UŽ V. GRIGAITIENĖ,

Lietuvos operos solistė ir Lietuvos Konservatorijos profesorė, įvyks šį šeštadienį, rugsėjo 30 d., 9 val. ryto Aušros Vartų bažnyčioje. Mišių metu giedos jos buvusi mokinė, Lietuvos operos solistė, Elzbieta Kardelienė, vargonais palydi ma muziką Kazimiero Smilgos vičiaus. Malonu būtų, jei žymiosios velionės atmintį pagerbtų savo atsilankymu kuo daugiau tautiečių.

Advokatas Dr. St. Daukša, atostogas praleidęs Laurynijoje, prie Nomingo ežero, trečią dieną iškrenda į Toronto ginti vienos lietuvių bylos.

Brandos atestatus Willbrod mokykloje sekmadienio iškilinėse gavo abiturientai, kurių tarpe keli lietuvių — p. Mačio nytė, p. Petronytė, p. Stankaitis ir kt.

VESTUVINĖ STAIGMENA

rugs. 16 d. buvo suruošta Onai ir Romualdai Barisams, Ibervile, prie St. Jean, P. Q. 15-kos metų sukaktuviniškai buvo pagerbti dovanomis, kalbomis, sveikinimais ir dainomis. Ilgiau šių metų linkėjimų buvo atvežta nemažai ir iš Montreale.

GRAŽI STAIGMENA

buvo suruošta pp. Čipkams, jų 24 metų vedybinių sukaktuvių proga. Pp. Čečkauskų bute susirinkęs nemažas būrelis giminių, draugų ir pažįstamų, pasveikino sukaktuvinius, įteikė gražią dovaną ir palinkėjo ilgiau šių metų.

Serga p. Limanavičius, dr. J. Šemogo priežiūroje.

Tuokiasi Alfonsas - Vytenis Radzevičius, šv. Antano parapijos, Detroito, JAV, su Saule Morkūnaite, Aušros Vartų parapijos.

Tuokiasi B. Kušleikis su Pirete Chelminski.

RAUDONOJO KRYŽIAUS

talkoje veikiantis jaunimas šią savaitę daro rinkliavą pagalbos reikalingų vaikų naudai — ir Kanados ir kitose kraštuose. Raudonasis Kryžius prašo jaunimo rinkliavas paremti, nes daug yra nelaimingo jaunimo, reikalingo paramos.

TAISAU IR DAŽAU

lengvas mašinas. Lietuviams nuolaida.

Skambinkite telef. DU 9-0571.

V. Sušinskas.

I. G. ELECTRIC R'd.

Elektros kontraktorius
IGNAS GURČINAS
889 — 56 Avenue
Lachine. Tel. ME 1-0882.

SKAITYTOJŲ ŽINIAI

Prašome pranešti apie pato vėlavimus, bet kurioje Kanados vietoje. Laikraštis reguariai išsiunčiamas pirmąją. Jis visą Kanadą turi pasiekti tą pačią savaitę. Kur jis vėluoja si, prašoma rašyti NL-vai: 7722 George St., LaSalle, P.Q.

DISTR. ESTATE BROKERS

177 Sherbrooke W. VI 2-8501

Pastatai — Žemė

Draudimas — Paskolos

8 apartamentai Parthenais g-vė, netoli šv. Kazimiero bažnyčios. 4 metų. Pajamų \$5,360. Nuomininkai apsišildo. Kaina \$35,000. Įmokėti \$10,000.

P. Adamonis RA 2-2472.

K. GUDŽIONAS

MASSON FURS

Parduoda gatavus, siuva naujus, remodeliuoja ir taiso senus kailinius paltus.

Vasarai saugus išlaikymas su apdraudimu.

3365 Masson St.,

Montreal.

Tel. RA 1-6005.